

136**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY**

z dnia 6 lutego 2002 r.

w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 w związku z art. 32a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320 oraz z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. 1. Rozporządzenie reguluje warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy, zwanych dalej „uczniami”, oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych, zwanych dalej „szkołami”.

2. Zasady oceniania z religii i etyki regulują odrębne przepisy.

Rozdział 2**Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów**

§ 2. 1. Ocenianie wewnętrzne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę, oraz formułowaniu oceny.

2. Ocenianie wewnętrzne ma na celu:

- 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych,
- 2) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 4) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz uzdolnieniach uczniów,
- 5) umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

§ 3. 1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów przeprowadza się zgodnie z przyjętym przez szkołę systemem wewnętrznego oceniania.

2. Ocenianie wewnętrzne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców (prawnych opiekunów),
- 2) bieżące ocenianie i śródroczne klasyfikowanie, według skali i w formach przyjętych w danej szkole, oraz zaliczanie niektórych zajęć edukacyjnych,
- 3) ustalanie ocen klasyfikacyjnych końcoworocznych i warunki ich poprawiania, przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, promocyjnych i poprawkowych.

3. Szczegółowe zasady oceniania wewnętrznego określa statut szkoły, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia.

§ 4. 1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

2. Wychowawcy klas na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o kryteriach i zasadach oceniania zachowania.

§ 5. 1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).

2. Wszystkie oceny ucznia wpisuje się do dziennika lekcyjnego.

3. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.

§ 6. 1. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony na czas określony z części zajęć edukacyjnych.

2. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z części zajęć edukacyjnych na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub lekarza specjalistę.

3. W przypadku zwolnienia ucznia z części zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony”.

§ 7. 1. Klasyfikowanie śródroczne i końcoworoczne polega na ustaleniu ocen klasyfikacyjnych z zajęć edu-

kacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania lub zaliczeniu zajęć, w których uczeń uczestniczył, oraz na ustaleniu oceny zachowania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W szkołach artystycznych realizujących wyłącznie plan nauczania zajęć artystycznych nie ustala się oceny zachowania.

3. Klasyfikowanie śródroczne uczniów przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego, w terminach określonych w statucie szkoły.

4. W klasach I—III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się tylko z zajęć artystycznych.

5. Oceny klasyfikacyjne końcoworoczne, z zastrzeżeniem ust. 6, ustala się w stopniach według następującej skali:

- 1) stopień celujący — 6 — oznacza, że osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 ust. 1,
- 2) stopień bardzo dobry — 5 — oznacza, że uczeń całkowicie spełnia wymagania edukacyjne,
- 3) stopień dobry — 4 — oznacza, że spełnienie wymagań edukacyjnych nie jest pełne, ale nie przewiduje się trudności w dalszym kształceniu,
- 4) stopień dostateczny — 3 — oznacza, że uczeń spełnił jedynie podstawowe wymagania edukacyjne, co może oznaczać trudności w dalszym kształceniu,
- 5) stopień dopuszczający — 2 — oznacza, że spełnienie wymagań edukacyjnych jest minimalne i poważnie utrudni, a nawet może uniemożliwić dalsze kształcenie,
- 6) stopień niedostateczny — 1 — oznacza, że uczeń wyraźnie nie spełnia wymagań edukacyjnych, co uniemożliwia dalsze kształcenie.

6. W klasach I—III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia klasyfikowanie końcoworoczne z zajęć ogólnokształcących polega na ustaleniu jednej klasyfikacyjnej oceny opisowej oraz opisowej oceny zachowania.

7. Przed końcoworocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej poszczególni nauczyciele są obowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych, w terminie i formach określonych w statucie szkoły.

§ 8. 1. Ocena zachowania uwzględnia w szczególności:

- 1) funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym,
- 2) respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych norm etycznych.

2. Ocenę zachowania końcoworoczną, z zastrzeżeniem ust. 3, ustala się według następującej skali:

- 1) wzorowe,
- 2) dobre,
- 3) poprawne,
- 4) nieodpowiednie.

3. Ocenę zachowania końcoworoczną w klasach I—III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia ustala się w formie opisowej.

4. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na oceny z zajęć edukacyjnych.

5. Statut szkoły określa szczegółowe kryteria oceny zachowania oraz przypadki, w których uczeń może być skreślony z listy uczniów.

6. Ocenę zachowania ustala wychowawca klasy.

7. Rada pedagogiczna może postanowić o ponownym ustaleniu przez wychowawcę oceny zachowania, jeżeli przy jej ustaleniu nie zostały uwzględnione kryteria, o których mowa w ust. 5.

§ 9. 1. Ocenę klasyfikacyjną ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, z zastrzeżeniem ust. 2. Ocenę klasyfikacyjną z praktyk zawodowych ustala nauczyciel — opiekun praktyk w porozumieniu z osobami prowadzącymi te praktyki.

2. Z przedmiotów:

- 1) w szkołach muzycznych:
  - a) instrument główny,
  - b) śpiew — na wydziale wokalnym,
  - c) rytmika — na wydziale rytmiki,
- 2) w szkołach baletowych z przedmiotu taniec klasyczny

ocena końcoworoczna ustalana jest przez komisję w trybie egzaminu promocyjnego.

3. Statut szkoły może określać, poza przedmiotami wymienionymi w ust. 2, inne przedmioty artystyczne, z których ocena końcoworoczna ustalana jest w trybie egzaminu promocyjnego.

4. Przepisów ust. 2 nie stosuje się do uczniów klasy I szkół muzycznych I stopnia i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz klas programowo najwyższych szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia i ogólnokształcących szkół baletowych. Ocenę końcoworoczną ustala w tym przypadku nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne.

5. W celu przeprowadzenia egzaminu promocyjnego dyrektor szkoły powołuje komisję w składzie:

- 1) dyrektor lub wicedyrektor szkoły albo kierownik sekcji — jako przewodniczącą komisji,

- 2) nauczyciel uczący ucznia danego przedmiotu,
- 3) nauczyciel (nauczyciele) tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

6. Ocenę z egzaminu promocyjnego ustala się na podstawie liczby uzyskanych punktów według następującej skali:

- 1) 25 punktów — stopień celujący,
- 2) 21—24 punktów — stopień bardzo dobry,
- 3) 16—20 punktów — stopień dobry,
- 4) 13—15 punktów — stopień dostateczny,
- 5) 11—12 punktów — stopień dopuszczający,
- 6) do 10 punktów — stopień niedostateczny.

7. W przypadku różnicy zdań ocenę ustala się na podstawie średniej arytmetycznej liczby punktów wystawionych przez członków komisji.

8. Z przeprowadzonego egzaminu promocyjnego sporządza się protokół, zawierający skład komisji, datę egzaminu, program oraz ocenę ustaloną przez komisję.

9. Terminy egzaminów promocyjnych wyznacza dyrektor szkoły, w porozumieniu z radą pedagogiczną.

10. W uzasadnionych przypadkach rada pedagogiczna może zwolnić ucznia z egzaminu promocyjnego, o którym mowa w ust. 2 i 3. Ocenę końcoworoczną ustala w tym przypadku nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne.

11. Statut szkoły może określać nadobowiązkowe zajęcia edukacyjne, z których ocena klasyfikacyjna ma formę zaliczenia.

§ 10. 1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli nauczyciel nie miał podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach edukacyjnych może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

3. Na prośbę ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.

4. Egzamin klasyfikacyjny z przedmiotów wymienionych w § 9 ust. 2 i 3 przeprowadza komisja egzaminacyjna. Przepis § 9 ust. 5 stosuje się odpowiednio. Egzamin klasyfikacyjny z pozostałych przedmiotów przeprowadza nauczyciel danego przedmiotu.

5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w trybie i terminach określonych w statucie szkoły. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).

6. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający skład komisji albo imię i nazwisko nauczyciela danego przedmiotu, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne oraz ocenę ustaloną odpowiednio przez komisję lub nauczyciela.

§ 11. Uczniowi realizującemu indywidualny program lub tok nauki na podstawie odrębnych przepisów wyznacza się egzamin klasyfikacyjny.

§ 12. 1. W uzasadnionych przypadkach uczeń może, na własną prośbę, za zgodą rady pedagogicznej, realizować obowiązkowe zajęcia edukacyjne określone w planie nauczania danej klasy w ciągu 2 kolejnych lat, w łącznym wymiarze godzin nieprzekraczającym wymiaru godzin przewidzianego dla tej klasy.

2. Uczeń, o którym mowa w ust. 1, nie jest klasyfikowany w pierwszym roku realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

§ 13. 1. Uczeń uzyskujący oceny celujące i bardzo dobre z przedmiotów artystycznych lub osiągający sukcesy artystyczne może być promowany do klasy wyższej poza normalnym trybem z końcem lub w ciągu roku szkolnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne promocja do klasy wyższej poza normalnym trybem dotyczy uczniów realizujących indywidualny tok nauki, zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 14. 1. Promowanie polega na zatwierdzeniu przez radę pedagogiczną wyników końcoworocznej klasyfikacji i obejmuje podjęcie uchwał o:

- 1) promowaniu uczniów do klas programowo wyższych lub ukończeniu szkoły,
- 2) promowaniu uczniów poza normalnym trybem,
- 3) wyróżnieniu i odznaczeniu uczniów.

2. W szkole policealnej i pomaturalnej uczeń jest promowany po każdym semestrze.

§ 15. 1. Uczeń otrzymuje promocję do klasy wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał klasyfikacyjną ocenę końcoworoczną wyższą od stopnia niedostatecznego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Uczeń otrzymuje promocję do klasy wyższej, jeżeli otrzymał klasyfikacyjną ocenę końcoworoczną wyższą od stopnia dopuszczającego z przedmiotów:

- 1) w szkole baletowej:
  - a) taniec klasyczny,
  - b) taniec współczesny,
- 2) w szkole muzycznej:
  - a) kształcenie słuchu,
  - b) instrument główny,
  - c) śpiew — na wydziale wokalnym,

- d) rytmika — na wydziale rytmiki,
- e) improwizacja — na wydziale rytmiki,
- f) lutnictwo — na wydziale lutnictwa,
- g) interpretacja piosenki — w policealnym studium zawodowym piosenkarskim,

3) w szkole plastycznej:

- a) rysunek i malarstwo,
- b) specjalność artystyczna,
- c) sztuka stosowana.

§ 16. 1. Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena klasyfikacyjna końcoworoczna, a w przypadku przedmiotów wymienionych w § 15 ust. 2 — ocena dopuszczająca, może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

2. Ocena klasyfikacyjna końcoworoczna ustalona przez komisję w trybie egzaminu promocyjnego nie może być zmieniona.

3. Egzamin poprawkowy może zdawać uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcoworocznej otrzymał jedną ocenę niedostateczną albo z przedmiotu wymienionego w § 15 ust. 2 — jedną ocenę dopuszczającą, z zastrzeżeniem ust. 2. W wyjątkowych przypadkach rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin poprawkowy z dwóch przedmiotów.

4. W szkole policealnej i pomaturalnej uczeń może zdawać egzamin poprawkowy po każdym semestrze.

5. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły w ostatnim tygodniu ferii letnich, a w szkole policealnej i pomaturalnej — także w ostatnim tygodniu ferii zimowych.

6. Egzamin poprawkowy przeprowadza powoływana przez dyrektora szkoły komisja w składzie:

- 1) dyrektor szkoły albo inny nauczyciel pełniący w szkole funkcję kierowniczą — jako przewodniczącą komisji,
- 2) nauczyciel uczący ucznia danego przedmiotu,
- 3) nauczyciel tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

7. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje w skład komisji innego nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

8. Statut szkoły określa zakres i tryb przeprowadzania egzaminu poprawkowego.

9. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół, zawierający skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne oraz ocenę

ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia lub zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

10. Uczeń, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

§ 17. 1. Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w § 15 lub nie zdał egzaminu poprawkowego, podlega skreśleniu z listy uczniów, chyba że rada pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.

2. W ciągu całego cyklu kształcenia w danym typie szkoły uczeń może powtarzać klasę tylko jeden raz.

§ 18. 1. Uczeń kończy szkołę muzyczną I stopnia lub szkołę sztuki tańca, jeżeli na zakończenie klasy programowo najwyższej spełnił warunki określone w § 15 ust. 1.

2. Uczeń kończy ogólnokształcącą szkołę muzyczną I stopnia, jeżeli na zakończenie klasy VI spełnił warunki określone w § 15 ust. 1 i jeżeli ponadto przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w § 41 ust. 1.

§ 19. 1. Uczeń kończy szkołę artystyczną niewymienioną w § 18 po zdaniu egzaminu dyplomowego, o którym mowa w rozdziale 3.

2. Do ucznia, który na zakończenie klasy programowo najwyższej nie spełnił warunków określonych w § 15, stosuje się odpowiednio § 17.

Rozdział 3

Egzamin dyplomowy

§ 20. 1. Egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów klas programowo najwyższych w ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia, szkołach muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych, liceach plastycznych, ogólnokształcących szkołach baletowych, szkołach sztuki cyrkowej, artystycznych szkołach policealnych i artystycznych szkołach pomaturalnych, a także w dotychczasowych liceach muzycznych, liceach sztuk plastycznych i szkołach baletowych.

2. Do egzaminu dyplomowego uczeń może być dopuszczony, jeżeli na zakończenie klasy programowo najwyższej spełnił warunki określone w § 15.

§ 21. 1. Egzamin dyplomowy przeprowadza państwowa komisja egzaminacyjna, zwana dalej „komisją egzaminacyjną”, powoływana w każdej szkole.

2. Dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru, zwanej dalej „jednostką nadzoru”, utworzonej na podstawie art. 32a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”, powołuje, na wniosek dyrektora szkoły, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, spośród nauczycieli zajmujących sta-

nowiska kierownicze w szkole, nie później niż na 30 dni przed terminem egzaminu dyplomowego, upoważniając go do powołania, w terminie 14 dni, pozostałych członków komisji egzaminacyjnej.

3. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:

- 1) przewodniczący,
- 2) dyrektor szkoły, jeżeli nie jest przewodniczącym,
- 3) egzaminatorzy, którymi są nauczyciele przedmiotów objętych egzaminem dyplomowym.

4. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej może dokonać podziału komisji egzaminacyjnej na zespoły egzaminacyjne, przeprowadzające poszczególne części egzaminu dyplomowego, oraz wyznaczyć przewodniczących tych zespołów.

5. Jeżeli przewodniczący komisji egzaminacyjnej, z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn, nie może wziąć udziału w egzaminie dyplomowym, dyrektor jednostki nadzoru powołuje innego nauczyciela zatrudnionego w danej szkole.

§ 22. 1. Egzamin dyplomowy przeprowadza się:

- 1) w ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych, liceach plastycznych i ogólnokształcących szkołach baletowych — w terminach umożliwiających przeprowadzenie egzaminu maturalnego,
- 2) w szkołach muzycznych II stopnia, szkołach sztuki cyrkowej, szkołach policealnych, szkołach pomaturalnych bibliotekarskich i animatorów kultury — w okresie od dnia 19 kwietnia do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

2. Terminy przeprowadzania poszczególnych części egzaminu dyplomowego ustala przewodniczący komisji egzaminacyjnej, informując o nich uczniów przystępujących do egzaminu dyplomowego oraz jednostkę nadzoru.

3. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów są obowiązani poinformować uczniów klas programowo najwyższych o zakresach obowiązujących treści programów nauczania, stanowiących podstawę przygotowywania tematów egzaminacyjnych, oraz wskazać uczniom tematy prac dyplomowych, nie później niż na 5 miesięcy przed terminem egzaminu dyplomowego.

§ 23. 1. Obserwatorami egzaminu dyplomowego mogą być przedstawiciele ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jednostki nadzoru, szkół wyższych oraz związków zrzeszających artystów.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, nie uczestniczą w przeprowadzaniu egzaminu dyplomowego ani w ustalaniu jego wyników.

§ 24. W szkołach muzycznych egzamin dyplomowy obejmuje:

- 1) część praktyczną, polegającą na:
  - a) wykonaniu recitalu dyplomowego — dla uczniów wydziału instrumentalnego i wokalnego; dopuszcza się możliwość podziału recitalu na dwie części, wykonywane w różnych terminach,
  - b) przeprowadzeniu lekcji rytmiki z komentarzem metodycznym, wykonaniu interpretacji ruchowej utworu muzycznego, grze na fortepianie — dla uczniów wydziału rytmiki,
  - c) wykonaniu pracy dyplomowej w postaci projektu i zbudowanego na jego podstawie instrumentu muzycznego — dla uczniów wydziału lutniczego,
- 2) część pisemną z jednego z następujących przedmiotów do wyboru przez ucznia: formy muzyczne, kształcenie słuchu, harmonia,
- 3) część ustną z historii muzyki z literaturą muzyczną.

§ 25. W szkołach plastycznych egzamin dyplomowy obejmuje:

- 1) część praktyczną polegającą na:
  - a) prezentacji i obronie pracy dyplomowej z zakresu kształczonej specjalności artystycznej — dla uczniów liceum plastycznego i policealnego studium plastycznego,
  - b) prezentacji i obronie prac dyplomowych z zakresu rysunku i malarstwa oraz sztuki stosowanej — dla uczniów ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i liceum plastycznego,
- 2) część ustną z historii sztuki.

§ 26. W szkołach baletowych egzamin dyplomowy obejmuje:

- 1) część praktyczną polegającą na:
  - a) wykonaniu pokazu stanowiącego udział w lekcji tańca klasycznego,
  - b) wykonaniu pokazu stanowiącego udział w lekcji tańca współczesnego,
  - c) wykonaniu układu choreograficznego tańca klasycznego,
  - d) wykonaniu układu choreograficznego tańca charakterystycznego lub współczesnego,
- 2) część ustną z historii tańca lub wiedzy o tańcu.

§ 27. W pozostałych szkołach artystycznych, w zależności od profilu kształcenia, egzamin dyplomowy obejmuje:

- 1) część praktyczną polegającą na wykonaniu recitalu dyplomowego, pokazu dyplomowego albo pracy dyplomowej,
- 2) część ustną z historii dziedziny określonej profilem kształcenia lub innego wiodącego przedmiotu.

§ 28. Kolejność zdawania poszczególnych części egzaminu dyplomowego ustala przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

§ 29. 1. Tematy egzaminacyjne dla części pisemnej egzaminu dyplomowego z przedmiotów: formy muzyczne, kształcenie słuchu oraz harmonia przygotowuje komisja egzaminacyjna, a zatwierdza przewodniczący tej komisji.

2. Tematy egzaminacyjne dla części pisemnej egzaminu dyplomowego są przygotowywane, przechowywane i przekazywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

3. W części pisemnej egzaminu dyplomowego:

- 1) z przedmiotu formy muzyczne — uczeń wybiera jeden spośród trzech tematów,
- 2) z przedmiotu harmonia — uczeń wybiera jeden spośród trzech zestawów tematów, znajdujących się w zamkniętej kopercie,
- 3) z przedmiotu kształcenie słuchu — uczeń wytypowany przez zdających wybiera jeden spośród trzech zestawów tematów, znajdujących się w zamkniętej kopercie.

4. Część pisemną egzaminu dyplomowego przeprowadza się w warunkach zapewniających samodzielność pracy uczniów.

5. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej przygotowuje dla uczniów odpowiednią ilość arkuszy papieru, opatrzonych podłużną pieczęcią szkoły. Liczba wydanych arkuszy papieru podlega rozliczeniu.

6. Na część pisemną egzaminu dyplomowego z przedmiotów formy muzyczne i harmonia przeznaczają się po 300 minut, a na część pisemną egzaminu dyplomowego z przedmiotu kształcenie słuchu — 60 minut, odliczając czas przeznaczony na podanie i zapisanie tematów.

7. Po zakończeniu pracy uczeń przekazuje przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej lub upoważnionym członkom tej komisji czystopis i brudnopis pracy egzaminacyjnej wraz ze wszystkimi niewykorzystanymi arkuszami papieru.

8. Przed przekazaniem pracy egzaminacyjnej egzaminatorowi oceniającemu pracę należy zaznaczyć odmiennym kolorem w czystopisie lub brudnopisie, jeżeli uczeń nie zdążył przepisać całej pracy egzaminacyjnej, właściwy tekst, który służy za podstawę oceny pracy egzaminacyjnej, oraz zakreślić korekty i skreślenia dokonane przez ucznia.

9. Uczeń szkoły muzycznej, który w części pisemnej egzaminu dyplomowego otrzymał z przedmiotu kształcenie słuchu ocenę niższą od stopnia dostatecznego lub z pozostałych przedmiotów ocenę niedostateczną, może przystąpić do poprawkowego egzaminu ustnego.

10. Ocena z poprawkowego egzaminu ustnego z danego przedmiotu jest oceną końcową części pisemnej egzaminu dyplomowego z tego przedmiotu.

§ 30. 1. Ocenę pracy egzaminacyjnej w części pisemnej egzaminu dyplomowego egzaminator przedstawia do zatwierdzenia przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej. Każdą pracę egzaminacyjną egzaminator opatruje uzasadnieniem proponowanej oceny.

2. W przypadku niezgodności ocen między przewodniczącym komisji egzaminacyjnej a egzaminatorem, przewodniczący komisji egzaminacyjnej poleca dokonanie oceny pracy egzaminacyjnej innemu nauczycielowi danego przedmiotu lub zasięga opinii eksperta w danej dziedzinie. Po rozpatrzeniu wszystkich opinii przewodniczący komisji egzaminacyjnej ustala ocenę pracy egzaminacyjnej.

3. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej zatwierdza podpisem ustaloną ocenę każdej pracy egzaminacyjnej. Ocena pracy egzaminacyjnej zatwierdzona przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej jest ostateczna.

§ 31. 1. Ocenę części praktycznej oraz części ustnej egzaminu dyplomowego proponuje i uzasadnia egzaminator, uzgadniając ją z pozostałymi członkami komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego).

2. W przypadku rozbieżności opinii decyduje większość głosów. Ocena wystawiona przez komisję egzaminacyjną (zespół egzaminacyjny) jest ostateczna.

§ 32. 1. Tematy egzaminacyjne dla części ustnej egzaminu dyplomowego przygotowuje egzaminator — nauczyciel przedmiotu objętego egzaminem, a zatwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej, opatrując je podpisem oraz podłużną pieczęcią szkoły. Tematy egzaminacyjne przechowuje przewodniczący komisji egzaminacyjnej. Tematów egzaminacyjnych nie udostępnia się uczniom.

2. Zakres treści tematów egzaminacyjnych jest zgodny z podstawą programową kształcenia w danym zawodzie. Każdy zestaw egzaminacyjny zawiera trzy tematy (zadania) do omówienia lub rozwiązania przez ucznia.

3. Z przygotowanych zestawów egzaminacyjnych uczeń losuje jeden zestaw. Zamiana wylosowanego zestawu egzaminacyjnego na inny jest niedozwolona.

4. Uczeń otrzymuje 20 minut na przygotowanie odpowiedzi. Po wylosowaniu zestawu egzaminacyjnego uczeń nie opuszcza sali przed zakończeniem egzaminu z danego przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego) może zezwolić uczniowi na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się ucznia z innymi osobami. Opuszczenie sali w innych przypadkach — przed zakończeniem egzaminu — jest równoznaczne z odstąpieniem od egzaminu dyplomowego.

5. Czas trwania części ustnej egzaminu dyplomowego nie przekracza 60 minut. Komisja egzaminacyjna (zespół egzaminacyjny) nie może w tym samym czasie egzaminować więcej niż jednego ucznia.

§ 33. 1. Egzamin dyplomowy ocenia się w stopniach według skali, o której mowa w § 7 ust. 5.

2. Uczeń zdał egzamin dyplomowy, jeżeli otrzymał:

- 1) w części praktycznej, o której mowa w § 24 pkt 1 lit. a), § 25 pkt 1, § 26 pkt 1, a także z recitalu lub pokazu dyplomowego, o których mowa w § 27 pkt 1, lub z interpretacji ruchowej utworu muzycznego, o której mowa w § 24 pkt 1 lit. b) — ocenę wyższą od stopnia dopuszczającego,
- 2) w części praktycznej niewymienionej w pkt 1 — ocenę wyższą od stopnia niedostatecznego,
- 3) w części pisemnej z przedmiotu kształcenie słuchu — ocenę wyższą od stopnia dopuszczającego,
- 4) w części pisemnej z pozostałych przedmiotów — ocenę wyższą od stopnia niedostatecznego,
- 5) w części ustnej – ocenę wyższą od stopnia niedostatecznego.

§ 34. Uczniowie niepełnosprawni przystępują do egzaminu dyplomowego w powszechnie obowiązującym terminie. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji egzaminacyjnej zezwala na przeprowadzenie części pisemnej, ustnej i praktycznej egzaminu dyplomowego w wydzielonej sali lub w domu ucznia, ustalając warunki i sposób przeprowadzenia egzaminu odpowiednie do możliwości ucznia, w szczególności jego możliwości mówienia, pisanie i poruszania się.

§ 35. Z egzaminu dyplomowego każdego ucznia sporządza się protokół według wzoru określonego odrębnymi przepisami.

§ 36. Dokumentację egzaminu dyplomowego przechowuje szkoła według zasad określonych odrębnymi przepisami.

§ 37. 1. Uczeń, który nie zdał egzaminu dyplomowego w całości lub w części praktycznej, pisemnej lub ustnej, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z danej części lub całości egzaminu dyplomowego w terminie ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

2. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy w części praktycznej, pisemnej lub ustnej, może do niego przystąpić w dodatkowym terminie, ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.

3. W przypadkach, o których mowa w ust.1 i 2, komisja egzaminacyjna zalicza uczniowi tę część egzami-

nu dyplomowego, z której poprzednio otrzymał ocenę wymienioną w § 33 ust. 2.

§ 38. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, o którym mowa w § 37 ust.1, może przystąpić do egzaminu dyplomowego w trybie egzaminu eksternistycznego.

§ 39. Odstąpienie od egzaminu dyplomowego w części praktycznej, pisemnej lub ustnej oraz niestawienie się na egzamin dyplomowy z przyczyn nieusprawiedliwionych powoduje skreślenie ucznia z listy zdających. Ponowne przystąpienie do egzaminu dyplomowego może nastąpić w trybie egzaminu eksternistycznego.

§ 40. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nadzoruje organizację i przebieg egzaminów dyplomowych.

2. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego przewodniczący komisji egzaminacyjnej może zawiesić egzamin dyplomowy, powiadamiając o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności uczniów oraz członków państwowej komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dyplomowego albo unieważnia egzamin dyplomowy i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie egzaminu dyplomowego może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich, jak i poszczególnych uczniów.

4. Termin ponownego egzaminu dyplomowego, o którym mowa w ust. 3, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

5. Kwestie sporne między uczniem a państwową komisją egzaminacyjną, wynikające ze stosowania przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, rozstrzyga minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Rozdział 4

Sprawdzian przeprowadzany w ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia i w ogólnokształcącej szkole baletowej, egzamin przeprowadzany w ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkole sztuk pięknych i ogólnokształcącej szkole baletowej

§ 41. 1. W klasie VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i w klasie III ogólnokształcącej szkoły baletowej okręgowa komisja egzaminacyjna, zwana dalej „komisją okręgową”, przeprowadza sprawdzian poziomu opanowania umiejętności, określonych

w standardach wymagań, ustalonych odrębnymi przepisami, zwany dalej „sprawdzianem”.

2. W klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych oraz klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej komisja okręgowa przeprowadza egzamin, obejmujący:

- 1) w części pierwszej — umiejętności i wiadomości z zakresu przedmiotów humanistycznych,
- 2) w części drugiej — umiejętności i wiadomości z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych,

określone w standardach wymagań, ustalonych odrębnymi przepisami, zwany dalej „egzaminem gimnazjalnym”.

3. Sprawdzian i egzamin gimnazjalny mają charakter powszechny i obowiązkowy, z zastrzeżeniem § 46 ust. 6.

§ 42. Komisje okręgowe opracowują, w porozumieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną, zwaną dalej „Komisją Centralną”, i ogłaszają informator, o którym mowa w art. 9c ust. 2 pkt 2a ustawy, zawierający opis zakresu odpowiednio sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego oraz kryteriów oceniania i form przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, a także przykłady zadań, nie później niż do dnia 31 sierpnia roku poprzedzającego rok szkolny, w którym przeprowadzany jest sprawdzian lub egzamin gimnazjalny.

§ 43. 1. Sprawdzian przeprowadza się w kwietniu, a egzamin gimnazjalny — w maju, w terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej.

2. Sprawdzian trwa 60 minut, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Każda część egzaminu gimnazjalnego przeprowadzana jest innego dnia i trwa 120 minut, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Dla uczniów, o których mowa w § 46 ust. 1, czas trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego może być przedłużony, nie więcej jednak niż o:

- 1) 30 minut — w przypadku sprawdzianu,
- 2) 60 minut — każda część egzaminu gimnazjalnego.

§ 44. Na każdym zestawie do przeprowadzenia odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, zawierającym zestaw zadań i karty odpowiedzi, jest zamieszczony kod ucznia, nadany przez komisję okręgową. Uczniowie nie podpisują zestawów.

§ 45. 1. W celu zorganizowania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w danej szkole dyrektor komisji okręgowej powołuje przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego, upoważniając go do powołania pozostałych członków tego zespołu. Przewodniczącym szkolnego zespołu egzaminacyjnego może być dyrektor szkoły lub wskazany przez niego nauczyciel zatrudniony w danej szkole.

2. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego powołuje pozostałych członków szkolnego zespołu egzaminacyjnego spośród nauczycieli zatrudnionych w danej szkole.

3. Do zadań przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego należy w szczególności:

- 1) nadzorowanie przygotowania sal, w których ma być przeprowadzony sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) ustalenie spośród członków szkolnego zespołu egzaminacyjnego składu zespołów nadzorujących przebieg sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych salach, w tym wyznaczenie przewodniczących tych zespołów — w przypadku gdy sprawdzian lub egzamin gimnazjalny ma być przeprowadzony w kilku salach; w przypadku egzaminu gimnazjalnego członkami zespołu nadzorującego nie mogą być nauczyciele przedmiotów wchodzących w zakres danej części egzaminu,
- 3) sprawdzenie nienaruszenia przesyłek zawierających zestawy zadań i karty odpowiedzi oraz ich zabezpieczenie; w przypadku stwierdzenia, że przesyłki zostały naruszone, przewodniczący zawiesza sprawdzian lub egzamin gimnazjalny i powiadamia o tym komisję okręgową,
- 4) sprawdzenie ilości dostarczonych do szkoły zestawów zadań i kart odpowiedzi oraz zamieszczenie odpowiedniej informacji w protokole, o którym mowa w § 51 ust. 1,
- 5) poinformowanie uczniów o warunkach przebiegu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego — przed rozpoczęciem sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego,
- 6) nadzorowanie prawidłowego przebiegu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego,
- 7) przedłużenie czasu trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego dla uczniów, o których mowa w § 46 ust. 1,
- 8) sporządzenie wykazu uczniów, którzy nie przystąpili do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego albo przerwali sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, oraz niezwłocznie po zakończeniu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego przekazanie tego wykazu dyrektorowi komisji okręgowej,
- 9) zabezpieczenie, po zakończeniu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, zestawów zadań i kart odpowiedzi uczniów i niezwłoczne dostarczenie ich do miejsca wskazanego przez dyrektora komisji okręgowej,
- 10) nadzorowanie prawidłowego zabezpieczenia pozostałej dokumentacji dotyczącej przygotowania i przebiegu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

§ 46. 1. Uczniowie z dysfunkcjami mają prawo przystąpić do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego

w warunkach i formie dostosowanych do ich dysfunkcji, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Opinię wydaje się nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym odbywa się sprawdzian lub egzamin gimnazjalny.

2. Laureaci ostatniego stopnia wojewódzkich konkursów przedmiotowych z zakresu jednego z grupy przedmiotów objętych egzaminem gimnazjalnym są zwolnieni z odpowiedniej części tego egzaminu, o której mowa w § 41 ust. 2. Dyrektor komisji okręgowej stwierdza uprawnienie do zwolnienia.

3. Zwolnienie z części egzaminu gimnazjalnego jest równoznaczne z uzyskaniem w tej części najwyższego wyniku.

4. Uczeń, który z przyczyn losowych bądź zdrowotnych nie przystąpił do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w ustalonym terminie albo przerwał sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, przystępuje do niego w dodatkowym terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej, nie później niż do dnia 20 sierpnia danego roku, w miejscu wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej.

5. Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, powtarza ostatnią klasę odpowiednio szkoły podstawowej lub gimnazjum oraz przystępuje do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w następnym roku, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. W szczególnych przypadkach losowych bądź zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, dyrektor komisji okręgowej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego. Na świadectwie ukończenia szkoły zamiast wyniku sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego wpisuje się „zwolniony”.

§ 47. 1. W każdej sali, w której jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, przebywa co najmniej trzech członków zespołu nadzorującego, o którym mowa w § 45 ust. 3 pkt 2.

2. W sali, w której jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, oprócz zdających i zespołu nadzorującego, mogą przebywać osoby wymienione w § 106 oraz przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego.

3. W czasie trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego członkowie zespołu nadzorującego oraz osoby, o których mowa w ust. 2, nie mogą objaśniać ani komentować zadań, a także udzielać wskazówek dotyczących ich rozwiązywania.

§ 48. 1. W czasie trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego każdy uczeń pracuje przy osobnym stoliku. Stoliki ustawione są w jednym kierunku, w odległości zapewniającej samodzielność pracy uczniów.

2. W czasie trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego uczniowie nie opuszczają sali. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu nadzorującego może zezwolić uczniowi na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się ucznia z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej.

3. W sali, w której jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, nie można korzystać z żadnych środków łączności.

4. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zestawu zadań przez ucznia, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego unieważnia pracę tego ucznia i przerywa jego sprawdzian lub egzamin gimnazjalny. Informację o unieważnieniu pracy ucznia zamieszcza się w protokole, o którym mowa w § 51 ust. 1. Przepisy § 46 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 49. 1. Uczeń może uzyskać na sprawdzianie maksymalnie 40 punktów, a za każdą część egzaminu gimnazjalnego — po 50 punktów.

2. Wyniki sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego ustala zespół egzaminatorów wpisanych do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9b ustawy, powołany przez dyrektora komisji okręgowej. W skład zespołu egzaminatorów wchodzi co najmniej trzy osoby, spośród których dyrektor komisji okręgowej wyznacza przewodniczącego zespołu.

3. Zespół egzaminatorów, o którym mowa w ust. 2, ustala wynik większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zespołu.

4. Wynik sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego ustalony przez zespół egzaminatorów, o którym mowa w ust. 2, jest ostateczny.

§ 50. 1. Wynik sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego odnotowuje się na świadectwie ukończenia szkoły. Wynik nie wpływa na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.

2. Wyniki sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego oraz zaświadczenia o szczegółowych wynikach odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego dla każdego ucznia komisja okręgowa przekazuje do szkoły, nie później niż na 7 dni przed zakończeniem zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a w przypadku, o którym mowa w § 46 ust. 4 — do dnia 31 sierpnia danego roku.

3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, dyrektor szkoły przekazuje uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

§ 51. 1. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego sporządza protokół przebiegu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

2. Przewodniczący zespołu egzaminatorów, o którym mowa w § 49 ust. 2, sporządza protokół przebiegu prac tego zespołu.

3. Protokoły, o których mowa w ust. 1 i 2, podpisują członkowie odpowiednich zespołów.

4. Protokoły, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazuje się niezwłocznie właściwej komisji okręgowej.

§ 52. Protokoły przebiegu sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego oraz pozostałą dokumentację sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego przechowuje się według zasad określonych odrębnymi przepisami.

Rozdział 5

Egzamin maturalny

§ 53. Egzamin maturalny, będący formą oceny poziomu wykształcenia ogólnego, jest przeprowadzany dla absolwentów ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, a także dla absolwentów dotychczasowych liceów muzycznych, liceów sztuk plastycznych i szkół baletowych, z uwzględnieniem § 112.

§ 54. 1. Egzamin maturalny składa się z części wewnętrznej, mającej formę egzaminu ustnego, i z części zewnętrznej, mającej formę egzaminu pisemnego.

2. Część wewnętrzna egzaminu maturalnego obejmuje:

- 1) przedmioty obowiązkowe:
  - a) język polski,
  - b) język obcy nowożytny,
- 2) przedmiot wybrany — jeżeli jest nim język obcy nowożytny.

3. Część zewnętrzna egzaminu maturalnego obejmuje:

- 1) przedmioty obowiązkowe:
  - a) język polski,
  - b) język obcy nowożytny,
  - c) matematykę,
- 2) jeden przedmiot wybrany przez absolwenta spośród następujących przedmiotów:
  - a) biologia,
  - b) chemia,
  - c) fizyka z astronomią,
  - d) geografia,
  - e) historia,
  - f) informatyka,

- g) język obcy nowożytny,
  - h) język obcy klasyczny,
  - i) wiedza o społeczeństwie,
  - j) filozofia,
  - k) historia sztuki,
  - l) historia muzyki,
  - m) wiedza o tańcu
- z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Absolwenci szkół lub oddziałów z nauczaniem ojczystego języka mniejszości narodowej zdają również egzamin maturalny z tego języka, jako przedmiotu obowiązkowego, w części wewnętrznej i zewnętrznej.

5. Absolwent ma prawo zdawać egzamin maturalny z więcej niż jednego przedmiotu wybranego.

6. Język obcy nowożytny zdawany jako przedmiot wybrany nie może być tym samym językiem obcym nowożytnym, który zdawany jest jako przedmiot obowiązkowy.

§ 55. 1. Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego można zdawać z następujących języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, portugalskiego, rosyjskiego, słowackiego, szwedzkiego i włoskiego, niezależnie od tego, czy absolwent uczył się danego języka w szkole.

2. Jako egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego, zdawanego jako przedmiot obowiązkowy lub przedmiot wybrany, można zdawać egzamin z języka ojczystego mniejszości narodowej, jeżeli nie był on językiem nauczonym w szkołach lub oddziałach, o których mowa w § 54 ust. 4, oraz z języka grupy etnicznej.

3. Egzamin maturalny z języka obcego klasycznego można zdawać z łaciny lub greki, niezależnie od tego, czy absolwent uczył się danego języka w szkole.

§ 56. Absolwenci szkół lub oddziałów z ojczystym językiem nauczania mniejszości narodowej lub grupy etnicznej, jako językiem wykładowym, oraz absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych mogą zdawać na egzaminie maturalnym przedmioty w języku polskim lub — z wyjątkiem języka polskiego — odpowiednio w języku danej mniejszości narodowej lub grupy etnicznej albo w danym języku obcym, będącym drugim językiem nauczania. Wyboru języka, w którym będzie zdawany przedmiot, absolwent dokonuje wraz z deklaracją dotyczącą wyboru przedmiotu, o której mowa w § 62 ust. 1 pkt 6.

§ 57. 1. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych są zwolnieni z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

2. Laureatom i finalistom olimpiad przedmiotowych uprawnienie wymienione w ust. 1 przysługuje także wtedy, gdy przedmiot nie był objęty szkolnym planem nauczania danej szkoły.

3. Zwolnienie z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu jest równoznaczne z uzyskaniem z tego przedmiotu najwyższego wyniku, z tym że w przypadku przedmiotów obowiązkowych — równoznaczne z uzyskaniem najwyższego wyniku na poziomie rozszerzonym. Na świadectwie dojrzałości zamieszcza się adnotację o uzyskanym tytule laureata lub finalisty olimpiady.

4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do absolwentów posiadających certyfikaty językowe na odpowiednim poziomie, wydane przez zagraniczne uniwersytety lub instytucje wyspecjalizowane w egzaminowaniu obcokrajowców.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, na świadectwie dojrzałości zamieszcza się adnotację o posiadanym certyfikacie językowym, wraz z uzyskaną oceną lub liczbą punktów, a zamiast wyniku egzaminu maturalnego z danego języka wpisuje się „zwolniony”.

6. Wykaz certyfikatów językowych, o których mowa w ust. 4, podaje do publicznej wiadomości Komisja Centralna, nie później niż na 10 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego.

§ 58. Absolwenci z dysfunkcjami mają prawo przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do ich dysfunkcji, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Opinię wydaje się nie później niż na 6 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego.

§ 59. 1. Egzamin maturalny przeprowadza komisja okręgowa dwa razy w ciągu roku szkolnego — w sesji zimowej i wiosennej.

2. Harmonogram przeprowadzania egzaminu maturalnego ustala dyrektor Komisji Centralnej, nie później niż na 10 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego.

§ 60. Komisje okręgowe opracowują, w porozumieniu z Komisją Centralną, i ogłaszają informator, o którym mowa w art. 9c ust. 2 pkt 2a ustawy, zawierający opis zakresu egzaminu maturalnego dla danego przedmiotu oraz kryteriów oceniania i form przeprowadzania egzaminu maturalnego, a także przykłady zestawów zadań egzaminacyjnych, zwany dalej „syllabusem”, nie później niż do dnia 31 sierpnia roku poprzedzającego rok szkolny, w którym przeprowadzany jest egzamin maturalny.

§ 61. 1. Zdających obowiązuje zakres wymagań egzaminacyjnych z przedmiotów egzaminu maturalnego, w tym dla poziomu rozszerzonego, określony w odrębnych przepisach.

2. Zdający może zdawać egzamin maturalny w części wewnętrznej z języka obcego nowożytnego, jako przedmiotu obowiązkowego, na poziomie podstawowym lub rozszerzonym i egzamin maturalny w części zewnętrznej z przedmiotów obowiązkowych na poziomie podstawowym lub rozszerzonym, z zastrzeżeniem ust. 4. Rozróżnienia poziomów egzaminu nie wpro-

Wprowadza się w przypadku egzaminu z przedmiotów wybranych.

3. Poziom podstawowy egzaminu jest obowiązkowy dla wszystkich zdających.

4. Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, którzy wybrali — jako przedmiot obowiązkowy — język obcy nowożytny, będący drugim językiem nauczania, zdają go na jednym poziomie zarówno w części wewnętrznej, jak i zewnętrznej egzaminu maturalnego.

5. Zdanie egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym wymaga rozwiązania zadań z zestawu zadań, odpowiadających wymaganiom dla poziomu podstawowego oraz zadań z dodatkowego zestawu zadań, odpowiadających wymaganiom dla poziomu rozszerzonego.

6. Negatywny wynik egzaminu maturalnego z danego przedmiotu na poziomie rozszerzonym nie ma wpływu na wynik egzaminu maturalnego z tego przedmiotu na poziomie podstawowym.

§ 62. 1. Zdający, nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego w sesji wiosennej, i odpowiednio do dnia 30 czerwca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego w sesji zimowej, składa przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w § 63 ust. 1, pisemną deklarację dotyczącą wyboru:

- 1) przedmiotu lub przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym, w tym wyboru języka lub języków,
- 2) poziomu egzaminu maturalnego w części wewnętrznej i zewnętrznej z języka obcego nowożytnego, zdawanego jako przedmiot obowiązkowy, i w części zewnętrznej z języka polskiego, języka ojczystego mniejszości narodowej oraz matematyki,
- 3) tematu z języka obcego nowożytnego, zdawanego jako przedmiot obowiązkowy, jeżeli zdający wybiera poziom rozszerzony egzaminu, a także tematu z języka obcego nowożytnego, zdawanego jako przedmiot wybrany, oraz języka polskiego i języka ojczystego mniejszości narodowej w części wewnętrznej egzaminu maturalnego, wybranego z list tematów, o których mowa w § 67 ust. 1 pkt 1 i 2,
- 4) okresu z historii spośród następujących: historia starożytna i średniowieczna, historia nowożytna do 1815 roku, historia XIX wieku i XX wieku do roku wskazanego w sylabusie dla historii — w przypadku zdających egzamin maturalny z historii,
- 5) środowiska komputerowego — w przypadku zdających egzamin maturalny z informatyki,
- 6) języka, w którym ma być zdawany egzamin maturalny z danego przedmiotu lub przedmiotów — w przypadku absolwentów, o których mowa w § 56.

2. Deklaracje, o których mowa w ust. 1, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w § 63 ust. 1, przesyła komisji okręgowej.

3. Wybór przedmiotu (przedmiotów) zdawanych na egzaminie maturalnym nie jest zależny od typu i profilu szkoły (oddziału), do której uczęszczał absolwent, ani od przedmiotów nauczanych w tej szkole.

4. Zdający może, w szczególnych przypadkach, za zgodą przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w § 63 ust. 1, dokonać zmian w deklaracji, o której mowa w ust. 1, nie później jednak niż na 3 miesiące przed terminem egzaminu maturalnego. O zmianach w deklaracji przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego zawiadamia niezwłocznie dyrektora komisji okręgowej.

§ 63. 1. Dyrektor komisji okręgowej powołuje, nie później niż na 11 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego, przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego dla przeprowadzenia części wewnętrznej i nadzorowania części zewnętrznej egzaminu maturalnego dla zdających w danej szkole. Przewodniczącym szkolnego zespołu egzaminacyjnego może być dyrektor szkoły lub wskazany przez niego nauczyciel zatrudniony w danej szkole.

2. Na wniosek przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego dyrektor komisji okręgowej powołuje zastępcę przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego, spośród nauczycieli zatrudnionych w danej szkole oraz pozostałych członków szkolnego zespołu egzaminacyjnego, zwanego dalej „zespołem egzaminacyjnym”.

3. Jeżeli przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub jego zastępca, z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn, nie może wziąć udziału w egzaminie maturalnym, dyrektor komisji okręgowej powołuje w zastępstwie innego nauczyciela zatrudnionego w danej szkole.

4. W uzasadnionych przypadkach komisja okręgowa może powierzyć zespołowi egzaminacyjnemu powołanemu w danej szkole przeprowadzenie części wewnętrznej lub nadzorowanie części zewnętrznej egzaminu maturalnego także dla absolwentów innej szkoły lub szkół, informując o tym zainteresowane szkoły na 5 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego.

§ 64. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego kieruje pracą zespołu, a w szczególności:

- 1) odpowiada za organizację i przebieg egzaminu maturalnego w części wewnętrznej w danej szkole,
- 2) powołuje, nie później niż na 10 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego, przedmiotowe zespoły egzaminacyjne, o których mowa w § 66 ust. 1,
- 3) zleca nauczycielom, o których mowa w § 67 ust. 1, przygotowanie list tematów i zbioru zestawów zadań do egzaminu maturalnego w części wewnętrznej,

4) opracowuje szkolny harmonogram przeprowadzania egzaminu maturalnego w części wewnętrznej.

§ 65. 1. Do egzaminu maturalnego w części wewnętrznej zdający przystępuje w szkole, którą ukończył, z zastrzeżeniem ust. 2, § 63 ust. 4 i § 103 ust. 1.

2. W przypadku braku w szkole nauczyciela danego języka wybranego przez absolwenta, komisja okręgowa kieruje zdającego na część wewnętrzną egzaminu maturalnego z tego języka do innej szkoły.

§ 66. 1. Egzamin maturalny w części wewnętrznej z poszczególnych przedmiotów przeprowadzają i oceniają przedmiotowe zespoły egzaminacyjne, zwane dalej „zespołami przedmiotowymi”.

2. Zespoły przedmiotowe powołuje się spośród członków zespołu egzaminacyjnego.

3. W skład zespołu przedmiotowego wchodzi:

- 1) egzaminator wpisany do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9b ustawy — jako przewodniczący,
- 2) co najmniej dwaj nauczyciele danego przedmiotu — jako członkowie, z zastrzeżeniem ust. 6.

4. Przewodniczący zespołu przedmiotowego kieruje pracą tego zespołu, a w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg części wewnętrznej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

5. Jeżeli przewodniczący lub członek zespołu przedmiotowego, z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn, nie może wziąć udziału w egzaminie, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje w zastępstwie innego nauczyciela, z tej samej lub innej szkoły, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1 i ust. 6, oraz zawiadamia o tym komisję okręgową.

6. W przypadku braku możliwości powołania w skład zespołu przedmiotowego dwóch nauczycieli danego przedmiotu, jednym z członków zespołu może być nauczyciel przedmiotu zbliżonego.

§ 67. 1. Nauczyciele danego przedmiotu w szkole przygotowują:

- 1) listę tematów z języka polskiego, a w przypadku szkół lub oddziałów z nauczaniem języka ojczystego mniejszości narodowej — także listę tematów z języka ojczystego danej mniejszości,
- 2) listy tematów z języków obcych nowożytnych, zdawanych jako przedmiot obowiązkowy na poziomie rozszerzonym, oraz języków obcych nowożytnych, zdawanych jako przedmiot wybrany, a także z języków obcych nowożytnych, zdawanych jako przedmiot obowiązkowy w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, w tym języków, o których mowa w § 55 ust. 2,
- 3) zbiory zestawów zadań z każdego z języków obcych nowożytnych zdawanych w części wewnętrznej eg-

zaminu maturalnego, w tym języków, o których mowa w § 55 ust. 2.

2. Dla każdego przedmiotu przygotowuje się w danej szkole jedną listę tematów i jeden zbiór zestawów zadań.

§ 68. 1. Listy tematów i zbiory zestawów zadań, o których mowa w § 67 ust. 1, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przedstawia do akceptacji komisji okręgowej, nie później niż na 10 miesięcy przed terminem egzaminu maturalnego.

2. Jeżeli komisja okręgowa nie zgłosi zastrzeżeń do przedstawionych list tematów lub zbiorów zestawów zadań w terminie 10 tygodni od daty ich złożenia, listy tematów lub zbiory zestawów zadań uważa się za zaakceptowane.

3. Komisja okręgowa może zalecić poprawienie list tematów lub zbiorów zestawów zadań. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przedstawia listy tematów lub zbiory zestawów zadań poprawione zgodnie z zaleceniami komisji okręgowej, w terminie tygodnia od daty otrzymania zaleceń.

4. Jeżeli komisja okręgowa nie zaakceptuje poprawionych list tematów lub zbiorów zestawów zadań, przekazuje szkole listy tematów lub zbiory zestawów zadań przygotowane przez nauczycieli innej szkoły, za zgodą tych nauczycieli.

§ 69. 1. W sali, w której jest przeprowadzany egzamin maturalny w części wewnętrznej, nie można korzystać z żadnych środków łączności.

2. W czasie trwania egzaminu maturalnego w części wewnętrznej w sali może przebywać tylko jeden zdający.

§ 70. 1. Egzamin maturalny w części wewnętrznej z języka polskiego i języka ojczystego mniejszości narodowej trwa około 25 minut i składa się z dwóch części:

- 1) prezentacji tematu wybranego z listy tematów, o której mowa w § 67 ust. 1 pkt 1,
- 2) rozmowy zdającego z egzaminującym, która jest związana z prezentowanym tematem.

2. Prezentacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, polega na omówieniu wybranego przez zdającego tematu.

3. Szkoła zapewnia sprzęt niezbędny do wykorzystania materiałów pomocniczych dla prezentacji tematu, wykonanych przez zdającego.

4. Projekcja filmu lub odtwarzanie nagranej wypowiedzi lub muzyki może trwać do 5 minut czasu przeznaczonego na prezentację.

5. W części przeznaczonej na prezentację egzaminujący nie przerywają wypowiedzi zdającemu.

6. Rozmowa, o której mowa w ust. 1 pkt 2, powinna dotyczyć prezentowanego tematu i wykorzystanej do opracowania tematu bibliografii.

§ 71. 1. Egzamin maturalny w części wewnętrznej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego może być zdawany na dwóch poziomach.

2. Egzamin na poziomie podstawowym, obowiązkowym dla wszystkich zdających, trwa około 15 minut i składa się z dwóch części:

- 1) część pierwsza polega na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych, symulujących autentyczne sytuacje komunikacyjne; rozmowę przeprowadza zdający z egzaminującym, który przyjmuje jedną z ról,
- 2) część druga polega na przeprowadzeniu rozmowy egzaminującego ze zdającym na podstawie materiału stymulującego, zawartego w zestawie zadań.

3. Zestaw zadań dla egzaminu na poziomie podstawowym zawiera:

- 1) trzy opisy rozmów symulujących autentyczne sytuacje komunikacyjne,
- 2) materiał stymulujący rozmowę z egzaminującym, w szczególności ilustrację, komiks, nagłówek z gazety, tabelę, wykres lub krótki fragment tekstu.

4. Zdający losuje zestaw zadań i na zapoznanie się z jego treścią ma około 5 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu.

5. Egzamin na poziomie rozszerzonym następuje bezpośrednio po egzaminie na poziomie podstawowym, trwa około 15 minut i składa się z dwóch części:

- 1) prezentacji tematu wybranego z listy tematów, o której mowa w § 67 ust. 1 pkt 2,
- 2) rozmowy zdającego z egzaminującym, która jest związana z prezentowanym tematem.

6. Zdający podczas przygotowywania się do egzaminu i w czasie trwania egzaminu nie może korzystać z żadnych słowników.

§ 72. 1. Egzamin maturalny w części wewnętrznej z języka obcego nowożytnego, będącego drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, jako przedmiotu obowiązkowego, jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin trwa około 25 minut i składa się z dwóch części:

- 1) część pierwsza trwa około 10 minut i polega na przeprowadzeniu rozmowy egzaminującego ze zdającym na podstawie materiału stymulującego, zawartego w zadaniu,
- 2) część druga trwa około 15 minut i polega na omówieniu przez zdającego tematu wybranego z listy tematów, o której mowa w § 67 ust. 1 pkt 2.

3. Zdający losuje zadanie i na zapoznanie się z jego treścią ma około 5 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu.

4. Zdający podczas przygotowywania się do egzaminu i w czasie trwania egzaminu nie może korzystać z żadnych słowników.

§ 73. 1. Egzamin maturalny w części wewnętrznej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu wybranego jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin trwa około 30 minut i składa się z dwóch części:

1) część pierwsza trwa około 15 minut i polega na:

- a) przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych, symulujących autentyczne sytuacje komunikacyjne; rozmowę przeprowadza zdający z egzaminującym, który przyjmuje jedną z ról,
- b) przeprowadzeniu rozmowy egzaminującego ze zdającym na podstawie materiału stymulującego, zawartego w zestawie zadań,

2) część druga następuje bezpośrednio po części pierwszej, trwa około 15 minut i polega na:

- a) prezentacji tematu wybranego z listy tematów, o której mowa w § 67 ust. 1 pkt 2,
- b) rozmowy zdającego z egzaminującym, która jest związana z prezentowanym tematem.

3. Zestaw zadań dla części pierwszej zawiera materiały stymulujące rozmowę z egzaminującym, w szczególności ilustrację, komiks, nagłówek z gazety, tabelę, wykres lub krótki fragment tekstu.

4. Zdający losuje zestaw zadań i na zapoznanie się z jego treścią ma około 5 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu.

5. Zdający podczas przygotowywania się do egzaminu i w czasie trwania egzaminu nie może korzystać z żadnych słowników.

§ 74. Na egzaminie maturalnym w części wewnętrznej zdający może uzyskać z każdego przedmiotu maksymalnie 100 punktów, z tym że w przypadku przedmiotu, o którym mowa w § 71 ust. 1 — po 100 punktów za każdy poziom egzaminu.

§ 75. Zdający zdał egzamin maturalny w części wewnętrznej:

- 1) z języka polskiego i języka ojczystego mniejszości narodowej, zdawanego jako przedmiot obowiązkowy — jeżeli uzyskał co najmniej 30 punktów,
- 2) z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy oraz języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, zdawanego jako przedmiot obowiązkowy — na poziomie podstawowym — jeżeli uzyskał co najmniej 30 punktów na tym poziomie, bez względu na liczbę punktów uzyskanych na poziomie rozszerzonym,

3) z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy oraz języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, zdawanego jako przedmiot obowiązkowy — na poziomie rozszerzonym — jeżeli uzyskał co najmniej 40 punktów na poziomie podstawowym i co najmniej 40 punktów na poziomie rozszerzonym,

4) z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych — jeżeli uzyskał co najmniej 40 punktów,

5) z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot wybrany oraz języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, zdawanego jako przedmiot wybrany — jeżeli uzyskał co najmniej 20 punktów w części pierwszej egzaminu i co najmniej 20 punktów w części drugiej egzaminu.

§ 76. 1. Wyniki egzaminu maturalnego w części wewnętrznej z poszczególnych przedmiotów ustalają zespoły przedmiotowe.

2. Zespół przedmiotowy ustala wynik egzaminu większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

3. Wynik egzaminu maturalnego w części wewnętrznej ustalony przez zespół przedmiotowy jest ostateczny.

§ 77. 1. Zdanie egzaminu maturalnego w części wewnętrznej z danego przedmiotu jest warunkiem dopuszczenia do egzaminu maturalnego w części zewnętrznej z tego przedmiotu.

2. Niezdanie egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów w części wewnętrznej nie stanowi przeszkody w zdawaniu egzaminu maturalnego w części zewnętrznej z przedmiotu lub przedmiotów, które absolwent zdał, i przedmiotów nieobjętych egzaminem w części wewnętrznej.

§ 78. 1. Przewodniczący zespołów przedmiotowych bezpośrednio po zakończeniu egzaminu maturalnego w części wewnętrznej w danym dniu ogłaszają wyniki tej części egzaminu z poszczególnych przedmiotów.

2. Listę zdających wraz z wynikami części wewnętrznej egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przesyła komisji okręgowej.

§ 79. Do egzaminu maturalnego w części zewnętrznej zdający przystępuje w szkole, w której przystąpił do egzaminu maturalnego w części wewnętrznej, z zastrzeżeniem § 65 ust. 2.

§ 80. 1. Zorganizowanie i nadzorowanie egzaminu maturalnego w części zewnętrznej komisja okręgowa powierza przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.

2. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje zespoły nadzorujące przebieg egzaminu w po-

szczególnych salach egzaminacyjnych oraz wyznacza przewodniczących tych zespołów.

3. W skład zespołu nadzorującego wchodzi co najmniej trzech nauczycieli, z tym że co najmniej jeden nauczyciel powinien być zatrudniony w innej szkole, wskazanej przez komisję okręgową.

4. W skład zespołu nadzorującego nie mogą wchodzić nauczyciele danego przedmiotu oraz wychowawcy zdających.

5. Nauczyciel zatrudniony w szkole, o której mowa w ust. 3, zostaje powołany w skład zespołu nadzorującego, w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

§ 81. 1. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza przesyłki zawierające arkusze egzaminacyjne, przekazane przez komisję okręgową.

2. Przed rozpoczęciem egzaminu maturalnego w części zewnętrznej przewodniczący zespołu egzaminacyjnego sprawdza, czy przesyłki, o których mowa w ust. 1, nie zostały naruszone, i otwiera je w obecności przewodniczących zespołów nadzorujących oraz przedstawicieli zdających.

3. W przypadku stwierdzenia, że przesyłki, o których mowa w ust. 1, zostały naruszone, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego zawiesza egzamin i powiadamia o tym komisję okręgową.

4. Po otwarciu przesyłek, o których mowa w ust. 1, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przekazuje przewodniczącym zespołów nadzorujących arkusze egzaminacyjne w ilości odpowiadającej liczbie zdających w poszczególnych salach egzaminacyjnych.

5. Przewodniczący zespołu nadzorującego rozdaje arkusze egzaminacyjne zdającym, polecając sprawdzenie, czy arkusz egzaminacyjny jest kompletny.

6. Zdający zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego braki w arkuszu egzaminacyjnym i otrzymuje nowy arkusz egzaminacyjny.

7. Informację o wymianie arkusza egzaminacyjnego przewodniczący zespołu nadzorującego zamieszcza w protokole. Protokół czytelnie podpisuje zdający, który zgłosił braki w arkuszu egzaminacyjnym.

8. Na każdym arkuszu egzaminacyjnym jest zamieszczony kod zdającego, nadany przez komisję okręgową. Zdający nie podpisują arkuszy egzaminacyjnych.

§ 82. Podczas egzaminu maturalnego w części wewnętrznej każdy zdający pracuje przy osobnym stoliku. Stoliki ustawione są w jednym kierunku, w odległości zapewniającej samodzielność pracy zdających.

§ 83. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej rozpoczyna się z chwilą przekazania zdającym arkuszy egzaminacyjnych. Przewodniczący zespołu nadzorują-

cego w widocznym miejscu zapisuje czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu.

2. W czasie trwania egzaminu zdający nie opuszczają sali egzaminacyjnej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu nadzorującego może zezwolić zdającemu na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się zdającego z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej.

3. W czasie trwania egzaminu członkowie zespołu nadzorującego oraz osoby, o których mowa w § 106, nie mogą udzielać żadnych wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych ani ich komentować.

§ 84. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z danego przedmiotu polega na rozwiązywaniu zadań egzaminacyjnych zawartych w arkuszach egzaminacyjnych, odrębnych dla każdej części egzaminu z tego przedmiotu.

2. Czas rozpoczynania poszczególnych części egzaminu z danego przedmiotu ustala Komisja Centralna.

§ 85. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z języka polskiego i języka ojczystego mniejszości narodowej może być zdawany na dwóch poziomach.

2. Egzamin na poziomie podstawowym, obowiązkowym dla wszystkich zdających, trwa 190 minut i składa się z dwóch części:

- 1) część pierwsza trwa 110 minut i polega na sprawdzeniu sprawności formułowania wypowiedzi pisemnej,
- 2) część druga trwa 80 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia tekstu.

3. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 110 minut i polega na sprawdzeniu umiejętności pisania tekstu własnego.

4. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać:

- 1) na egzaminie z języka polskiego — ze słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny,
- 2) na egzaminie z języka ojczystego mniejszości narodowej — ze słowników językowych.

§ 86. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z języka obcego nowożytnego i języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, jako przedmiotu obowiązkowego, może być zdawany na dwóch poziomach.

2. Egzamin na poziomie podstawowym, obowiązkowym dla wszystkich zdających, trwa 130 minut i składa się z trzech części:

- 1) część pierwsza trwa 20 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia ze słuchu na poziomie podstawowym; zdający rozwiązuje zadania dotyczące wystuchanego tekstu,

- 2) część druga trwa 50 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia tekstu na poziomie podstawowym; zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie tekstu,
  - 3) część trzecia trwa 60 minut i polega na sprawdzeniu sprawności formułowania wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym; zdający wykazuje się umiejętnością pisania prostych tekstów użytkowych.
3. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 170 minut i składa się z trzech części:
- 1) część pierwsza trwa 20 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia ze słuchu na poziomie rozszerzonym; zdający rozwiązuje zadania dotyczące wysłuchanego tekstu,
  - 2) część druga trwa 60 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia tekstu i znajomości struktur leksykalno-gramatycznych; zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie tekstu oraz zadania wymagające zastosowania odpowiednich struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście,
  - 3) część trzecia egzaminu trwa 90 minut i polega na sprawdzeniu sprawności formułowania wypowiedzi pisemnej; zdający pisze dłuższy tekst na określony temat.
4. Do sprawdzenia sprawności rozumienia ze słuchu wykorzystywane są nagrania tekstów.
5. W czasie trwania części trzeciej, o której mowa w ust. 2 pkt 3, i części trzeciej, o której mowa w ust. 3 pkt 3, zdający może korzystać ze słowników dwujęzycznych.

§ 87. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z języka obcego nowożytnego, jako przedmiotu obowiązkowego w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin trwa 270 minut i składa się z trzech części:

- 1) część pierwsza trwa 30 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia ze słuchu; zdający rozwiązuje zadania dotyczące wysłuchanego tekstu,
- 2) część druga trwa 120 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia i umiejętności analizy tekstu i znajomości struktur leksykalno-gramatycznych; zdający przygotowuje własny tekst na podstawie otrzymanego tekstu,
- 3) część trzecia trwa 120 minut i polega na sprawdzeniu sprawności formułowania wypowiedzi pisemnej; zdający pisze dłuższy tekst na określony temat.

3. Do sprawdzenia sprawności rozumienia ze słuchu wykorzystywane są nagrania tekstów.

4. W czasie trwania egzaminu zdający nie może korzystać z żadnych słowników.

§ 88. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z języka obcego nowożytnego oraz języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, jako przedmiotu wybranego, jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin trwa 300 minut i składa się z sześciu części:

- 1) część pierwsza trwa 20 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia ze słuchu na poziomie podstawowym; zdający rozwiązuje zadania dotyczące wysłuchanego tekstu,
- 2) część druga trwa 50 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia tekstu na poziomie podstawowym; zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie tekstu,
- 3) część trzecia trwa 60 minut i polega na sprawdzeniu sprawności formułowania wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym; zdający wykazuje się umiejętnością pisania prostych tekstów użytkowych,
- 4) część czwarta trwa 20 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia ze słuchu na poziomie rozszerzonym; zdający rozwiązuje zadania dotyczące wysłuchanego tekstu,
- 5) część piąta trwa 60 minut i polega na sprawdzeniu rozumienia tekstu i znajomości struktur leksykalno-gramatycznych; zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie tekstu oraz zadania wymagające zastosowania odpowiednich struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście,
- 6) część szósta trwa 90 minut i polega na sprawdzeniu sprawności formułowania wypowiedzi pisemnej; zdający pisze dłuższy tekst na określony temat.

3. Do sprawdzenia sprawności rozumienia ze słuchu wykorzystywane są nagrania tekstów.

4. W czasie trwania części trzeciej i części szóstej egzaminu zdający może korzystać ze słowników dwujęzycznych.

§ 89. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z matematyki może być zdawany na dwóch poziomach.

2. Egzamin na poziomie podstawowym, obowiązkowym dla wszystkich zdających, trwa 120 minut i polega na rozwiązaniu zestawu krótkich zadań, sprawdzających rozumienie pojęć i umiejętność ich zastosowania w prostych sytuacjach oraz zadań o charakterze problemowym, sprawdzających umiejętność zastosowania wiedzy.

3. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 150 minut i polega na rozwiązaniu problemów matematycznych.

4. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać z tablic matematycznych i kalkulatora, których rodzaj jest wskazany w sylabusie dla matematyki.

§ 90. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z filozofii, historii, wiedzy o społeczeństwie, historii sztuki, historii muzyki i wiedzy o tańcu jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin z każdego przedmiotu, o którym mowa w ust. 1, trwa 240 minut i składa się z trzech części:

- 1) część pierwsza trwa 60 minut i polega na rozwiązaniu testu, obejmującego cały zakres wymagań egzaminacyjnych, o których mowa w § 61 ust. 1,
- 2) część druga trwa 90 minut i polega na wykonaniu poleceń odnoszących się do materiałów będących źródłem informacji,
- 3) część trzecia trwa 90 minut i polega na sprawdzeniu umiejętności interpretowania oraz syntetyzowania, a także sprawności formułowania wypowiedzi pisemnej; zdający opracowuje jeden z trzech tematów podanych w arkuszu egzaminacyjnym.

3. Egzamin z historii w części drugiej i trzeciej dotyczy okresu historycznego, wybranego przez zdającego, zgłoszonego wraz z wyborem przedmiotu, zgodnie z § 62 ust. 1 pkt 4.

4. Tematy z historii, o których mowa w ust. 2 pkt 3, powinny być zróżnicowane rzeczowo (np. historia polityczna, gospodarcza, kultury).

§ 91. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z języka obcego klasycznego jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin trwa 240 minut i składa się z trzech części:

- 1) część pierwsza trwa 60 minut i polega na rozwiązaniu testu leksykalno-gramatycznego oraz testu na zrozumienie tekstu; testy obejmują cały zakres wymagań egzaminacyjnych, o których mowa w § 61 ust. 1, dla danego języka klasycznego i kultury antycznej,
- 2) część druga trwa 90 minut i polega na przetłumaczeniu tekstu oryginalnego na język polski,
- 3) część trzecia trwa 90 minut i polega na napisaniu w języku polskim krótkiej wypowiedzi na określony temat, z wykorzystaniem materiału tekstowego oraz ilustracyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym.

3. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać ze słownika łacińsko-polskiego lub grecko-polskiego oraz atlasu historycznego.

§ 92. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z biologii, chemii oraz fizyki z astronomią jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin z każdego przedmiotu, o którym mowa w ust. 1, trwa 210 minut i składa się z dwóch części:

1) część pierwsza trwa 90 minut i polega na rozwiązaniu zadań sprawdzających wiedzę i umiejętność zastosowania tej wiedzy,

2) część druga trwa 120 minut i polega na rozwiązaniu zadań sprawdzających umiejętność zastosowania poznanych metod do rozwiązywania problemów.

3. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać z pomocy wskazanych w sylabusie dla danego przedmiotu.

§ 93. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z geografii jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin trwa 210 minut i składa się z dwóch części:

1) część pierwsza trwa 90 minut i polega na rozwiązaniu zadań na podstawie barwnej, szczegółowej mapy i innych pomocniczych materiałów źródłowych, zawartych w arkuszu egzaminacyjnym,

2) część druga trwa 120 minut i polega na rozwiązaniu zadań z wykorzystaniem różnorodnych materiałów źródłowych, z uwzględnieniem różnych skal przestrzennych.

3. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać z pomocy wskazanych w sylabusie dla geografii.

§ 94. 1. Egzamin maturalny w części zewnętrznej z informatyki jest zdawany na jednym poziomie.

2. Egzamin trwa 210 minut i składa się z dwóch części:

1) część pierwsza trwa 90 minut i polega na rozwiązaniu zadań, bez korzystania z komputera,

2) część druga trwa 120 minut i polega na rozwiązaniu zadań, przy użyciu komputera.

3. W czasie trwania części drugiej egzaminu zdający pracuje przy wydzielonym stanowisku komputerowym i może korzystać z programów, danych zapisanych na dysku twardym i na dyskach CD-ROM, stanowiczych wyposażenie stanowiska. Niedozwolony jest bezpośredni dostęp do sieci oraz zasobów Internetu.

4. W sali egzaminacyjnej powinna być dostępna podstawowa dokumentacja oprogramowania.

5. W czasie trwania egzaminu zdający może korzystać z pomocy wskazanych w sylabusie dla informatyki.

§ 95. 1. Po zakończeniu każdej części egzaminu z danego przedmiotu członkowie zespołu nadzorującego zbierają od zdających wypełnione arkusze egzaminacyjne.

2. Po zakończeniu egzaminu z danego przedmiotu przewodniczący zespołów nadzorujących przekazują wypełnione arkusze egzaminacyjne przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.

3. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza wypełnione arkusze egzaminacyjne, a następnie przekazuje je komisji okręgowej.

§ 96. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego lub jeżeli zdający zaktóca prawidłowy przebieg egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego unieważnia pracę zdającego i przerywa jego egzamin. Informację o unieważnieniu pracy zdającego zamieszcza się w protokole przebiegu egzaminu maturalnego.

§ 97. Na egzaminie maturalnym w części zewnętrznej zdający może uzyskać z każdego przedmiotu maksymalnie 100 punktów, z tym że w przypadku przedmiotów, o których mowa w § 85, 86 i 89 — po 100 punktów za każdy poziom egzaminu.

§ 98. Zdający zdał egzamin maturalny w części zewnętrznej:

- 1) na poziomie podstawowym z języka polskiego, języka ojczystego mniejszości narodowej, języka obcego nowożytnego lub języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, zdanego jako przedmiot obowiązkowy, oraz matematyki — jeżeli z każdego z tych przedmiotów uzyskał co najmniej 30 punktów,
- 2) na poziomie rozszerzonym z języka polskiego, języka ojczystego mniejszości narodowej, języka obcego nowożytnego lub języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, zdanego jako przedmiot obowiązkowy, oraz matematyki — jeżeli z każdego z tych przedmiotów uzyskał co najmniej 40 punktów na poziomie podstawowym i co najmniej 40 punktów na poziomie rozszerzonym,
- 3) z języka obcego nowożytnego, zdanego jako przedmiot obowiązkowy w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych — jeżeli uzyskał co najmniej 40 punktów,
- 4) z przedmiotu wybranego — jeżeli uzyskał co najmniej 40 punktów, z zastrzeżeniem pkt 5,
- 5) z języka obcego nowożytnego lub języka, o którym mowa w § 55 ust. 2, zdanego jako przedmiot wybrany — jeżeli za pierwsze trzy części egzaminu uzyskał co najmniej 20 punktów i za następne trzy części egzaminu również co najmniej 20 punktów.

§ 99. 1. Wyniki z poszczególnych przedmiotów egzaminu maturalnego w części zewnętrznej ustala zespół egzaminatorów wpisanych do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9b ustawy, powołany przez dyrektora komisji okręgowej. W skład zespołu egzaminatorów wchodzi co najmniej trzy osoby, spośród których dyrektor komisji okręgowej wyznacza przewodniczącego zespołu.

2. Zespół egzaminatorów, o którym mowa w ust. 1, ustala wynik egzaminu większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zespołu.

3. Wynik egzaminu maturalnego w części zewnętrznej ustalony przez zespół egzaminatorów, o którym mowa w ust. 1, jest ostateczny.

§ 100. 1. Zdający zdał egzamin maturalny, jeżeli w części wewnętrznej i części zewnętrznej egzaminu, ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych na poziomie podstawowym, a w przypadku szkół lub oddziałów z nauczaniem języka ojczystego mniejszości narodowej — także z tego języka, oraz z jednego przedmiotu wybranego, uzyskał co najmniej liczbę punktów określoną w § 75 i 98.

2. Negatywny wynik egzaminu z wybranego dodatkowo przedmiotu, o którym mowa w § 54 ust. 5, nie ma wpływu na wynik egzaminu maturalnego i nie odnotowuje się go na świadectwie dojrzałości.

3. Komisja okręgowa sporządza listę osób z danej szkoły, które zdały egzamin maturalny, i przesyła ją przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego w celu jej ogłoszenia.

§ 101. 1. Zdający, który nie zdał egzaminu maturalnego z określonego przedmiotu lub przedmiotów, w części wewnętrznej lub części zewnętrznej, albo przerwał egzamin maturalny, może przystąpić ponownie do części wewnętrznej lub części zewnętrznej egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów w kolejnych sesjach przeprowadzania egzaminu maturalnego, przez okres 5 lat. Przepisy § 62 ust. 1 i § 103 stosuje się odpowiednio.

2. Ponowny egzamin maturalny z przedmiotu wybranego absolwent może zdawać z innego przedmiotu. Przepis § 62 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Po upływie 5 lat od daty pierwszego egzaminu maturalnego absolwent, o którym mowa w ust. 1, zda egzamin maturalny w pełnym zakresie.

§ 102. 1. Zdający ma prawo przystąpić ponownie do egzaminu maturalnego w części zewnętrznej z jednego lub więcej przedmiotów, w kolejnych sesjach przeprowadzania egzaminu maturalnego, w celu podwyższenia wyniku egzaminu z tych przedmiotów lub w celu zdania egzaminu maturalnego z dodatkowych przedmiotów wybranych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku zdawania języka obcego nowożytnego, jako dodatkowego przedmiotu wybranego, zdający zda go zarówno w części wewnętrznej, jak i zewnętrznej egzaminu maturalnego.

3. Przepisy § 62 ust. 1 i § 103 stosuje się odpowiednio.

§ 103. 1. Absolwenci, którzy nie przystępują do egzaminu maturalnego bezpośrednio po ukończeniu szkoły, mają prawo przystąpić do egzaminu maturalnego w kolejnych sesjach jego przeprowadzania w szkole, której są absolwentami, lub w szkole wyznaczonej przez komisję okręgową.

2. Zdający, o których mowa w ust. 1, zgłaszają się do komisji okręgowej nie później niż do dnia 15 września roku szkolnego, w którym chcą przystąpić do egzaminu maturalnego w sesji wiosennej, i odpowiednio

nie później niż do dnia 15 czerwca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym chcą przystąpić do egzaminu maturalnego w sesji zimowej.

§ 104. 1. Zdający, który zdał egzamin maturalny, otrzymuje świadectwo dojrzałości wystawione przez komisję okręgową.

2. Zdający, który podwyższył wynik egzaminu maturalnego lub zdał egzamin maturalny z dodatkowych przedmiotów wybranych, zgodnie z § 102, otrzymuje nowe świadectwo dojrzałości, zwracając uprzednio otrzymane świadectwo.

§ 105. 1. Protokół zbiorczy części wewnętrznej egzaminu maturalnego oraz protokół zbiorczy przebiegu części zewnętrznej egzaminu maturalnego sporządza przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w dwóch egzemplarzach, z których jeden przesyła komisji okręgowej. Protokoły zbiorcze podpisują wszyscy członkowie zespołu egzaminacyjnego.

2. Protokoły części zewnętrznej egzaminu maturalnego sporządza przewodniczący zespołu egzaminatorów, o którym mowa w § 99 ust. 1. Protokoły podpisują egzaminatorzy oceniający prace z danego przedmiotu.

3. Dokumentację części wewnętrznej egzaminu maturalnego przechowuje szkoła.

4. Dokumentację części zewnętrznej egzaminu maturalnego przechowuje komisja okręgowa.

5. Dokumentację egzaminu maturalnego przechowuje się według zasad określonych odrębnymi przepisami.

Rozdział 6

Przepisy wspólne dla sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego

§ 106. 1. W czasie trwania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego mogą być obecni delegowani przedstawiciele organów sprawujących nadzór pedagogiczny oraz delegowani przedstawiciele Komisji Centralnej.

2. Dyrektor komisji okręgowej może powołać, spośród nauczycieli lub pracowników komisji okręgowej, osoby sprawdzające prawidłowość przebiegu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego.

3. Za zgodą dyrektora komisji okręgowej obserwatorami sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego mogą być przedstawiciele szkół wyższych, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli oraz wychowawca klasy, do której uczęszczał uczeń lub zdający.

§ 107. Osoby, o których mowa w § 106, nie uczestniczą w przeprowadzaniu sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego ani w ustalaniu wyników.

§ 108. Uczeń lub zdający, który jest chory albo niepełnosprawny, w czasie trwania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego może korzystać ze sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę lub niepełnosprawność.

§ 109. 1. Uczeń lub zdający może, w terminie 2 dni od daty odpowiednio sprawdzianu, odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego w części wewnętrznej lub zewnętrznej z danego przedmiotu, zgłosić zastrzeżenia do dyrektora komisji okręgowej, jeżeli uzna, że w trakcie sprawdzianu albo egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.

2. Dyrektor komisji okręgowej rozpatruje zgłoszone zastrzeżenia w terminie 7 dni od daty ich otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora komisji okręgowej jest ostateczne.

3. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub egzaminu maturalnego, na skutek zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, lub z urzędu dyrektor komisji okręgowej może unieważnić dany sprawdzian albo egzamin i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie może nastąpić w stosunku do wszystkich uczniów albo zdających w danej szkole lub szkołach, a także w stosunku do poszczególnych uczniów albo zdających.

4. W przypadku niemożności ustalenia wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego albo egzaminu maturalnego w części zewnętrznej, z powodu zaginięcia lub zniszczenia prac egzaminacyjnych, dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, zarządza ponowne przeprowadzenie sprawdzianu albo egzaminu.

5. Termin ponownego sprawdzianu albo egzaminu, o którym mowa w ust. 3 i 4, ustala dyrektor Komisji Centralnej.

§ 110. 1. Zestawy zadań i karty odpowiedzi dla sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego oraz arkusze egzaminacyjne dla części zewnętrznej egzaminu maturalnego są przechowywane i przekazywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

2. W przypadku nieuprawnionego ujawnienia zestawów zadań, kart odpowiedzi lub arkuszy egzaminacyjnych, decyzje co do dalszego przebiegu sprawdzianu albo egzaminu podejmuje dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 111. 1. Sprawdzian w klasie VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i w klasie III ogólnokształcącej szkoły baletowej przeprowadza się począwszy od 2002 r.

2. Egzamin gimnazjalny w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych oraz klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej przeprowadza się począwszy od 2002 r.

§ 112. 1. Egzamin maturalny przeprowadza się:

- 1) począwszy od sesji wiosennej w roku szkolnym 2004/2005 — dla absolwentów ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, liceów plastycznych i ogólnokształcących szkół baletowych, a także dla absolwentów dotychczasowych liceów muzycznych i szkół baletowych,
- 2) począwszy od sesji wiosennej w roku szkolnym 2005/2006 — dla absolwentów dotychczasowych liceów sztuk plastycznych

— z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Egzamin dojrzałości przeprowadza się na warunkach i w sposób określony w załączniku do rozporządzenia:

- 1) do sesji wiosennej w roku szkolnym 2003/2004 włącznie — dla absolwentów dotychczasowych liceów muzycznych i szkół baletowych,
- 2) do sesji wiosennej w roku szkolnym 2004/2005 włącznie — dla absolwentów dotychczasowych liceów sztuk plastycznych

— z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Absolwenci szkół, o których mowa w ust. 2, mogą przystąpić do egzaminu dojrzałości w kolejnych sesjach egzaminacyjnych w ciągu 2 lat, od sesji wiosennej w roku szkolnym, w którym przystąpili lub mogli przystąpić do egzaminu dojrzałości, chyba że zgłoszą chęć przystąpienia do egzaminu maturalnego.

§ 113. 1. W roku szkolnym 2001/2002 absolwenci dotychczasowych liceów muzycznych i szkół baletowych mogą — na swój wniosek — zdawać egzamin maturalny, z zastrzeżeniem § 114.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, uczeń składa na piśmie do dyrektora szkoły, nie później niż do dnia 28 lutego 2002 r.

3. Listę uczniów, którzy złożyli wnioski, o których mowa w ust. 2, dyrektor szkoły przekazuje właściwej komisji okręgowej, nie później niż do dnia 5 marca 2002 r.

§ 114. 1. Zdający egzamin maturalny w sesji wiosennej w roku szkolnym 2001/2002 w pierwszej kolejności zdają część zewnętrzną egzaminu maturalnego.

2. Część zewnętrzna egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych w 2002 r. odbywa się w następujących terminach:

- 1) język polski — w dniu 9 maja o godz. 9⁰⁰,
- 2) język obcy nowożytny — w dniu 10 maja o godz. 9⁰⁰,
- 3) ojczysty język mniejszości narodowej dla absolwentów szkół i oddziałów z nauczaniem ojczystego

języka mniejszości narodowej — w dniu 13 maja o godz. 9⁰⁰,

4) matematyka — w dniu 14 maja o godz. 9⁰⁰.

3. Terminy przeprowadzania części zewnętrznej egzaminu maturalnego z przedmiotu lub przedmiotów wybranych w 2002 r. ustala dyrektor Komisji Centralnej.

4. Część wewnętrzna egzaminu maturalnego w 2002 r. powinna być zakończona do dnia 15 czerwca.

5. Do egzaminu maturalnego przeprowadzanego w sesji wiosennej w roku szkolnym 2001/2002 nie stosuje się przepisów § 59 ust. 2, § 77 i 79, a termin określony w § 63 ust. 4 wynosi 3 miesiące.

§ 115. 1. Zdający egzamin maturalny w sesji wiosennej w roku szkolnym 2001/2002, który :

- 1) przerwał egzamin maturalny,
- 2) nie zdał egzaminu maturalnego z określonego przedmiotu lub przedmiotów w części zewnętrznej lub części wewnętrznej,

może przystąpić ponownie do części zewnętrznej lub części wewnętrznej egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów w sesjach egzaminacyjnych organizowanych przez właściwą komisję okręgową. Przepis § 103 stosuje się odpowiednio.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zdającego, który złożył wniosek, o którym mowa w § 113, i z przyczyn losowych bądź zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu maturalnego, oraz do zdającego, który chce podwyższyć wynik z danego przedmiotu lub zdać dodatkowe przedmioty wybrane.

3. Terminy egzaminów maturalnych, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala dyrektor Komisji Centralnej.

4. Zdający, o których mowa w ust. 1, oraz zdający, który nie przystąpił do egzaminu maturalnego, o którym mowa w ust. 2, mogą w kolejnych sesjach egzaminacyjnych zamiast do egzaminu maturalnego przystąpić do egzaminu dojrzałości, z zastrzeżeniem § 112 ust. 3.

§ 116. Absolwenci dotychczasowych liceów muzycznych i szkół baletowych, którzy nie złożyli wniosku, o którym mowa w § 113, składają deklarację dotyczącą wyboru przedmiotów zdawanych w części pisemnej i części ustnej egzaminu dojrzałości do przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej w terminie wyznaczonym przez tego przewodniczącego.

§ 117. 1. W roku szkolnym 2001/2002 część pisemną egzaminu dojrzałości przeprowadza się w następujących terminach:

- 1) język polski — w dniu 9 maja o godz. 9⁰⁰,
- 2) drugi przedmiot — w dniu 10 maja o godz. 9⁰⁰.

2. W roku szkolnym 2001/2002 część ustna egzaminu dojrzałości powinna być zakończona do dnia 31 maja.

§ 118. 1. Zdający, o których mowa w § 116, w sesji wiosennej w roku szkolnym 2001/2002, w części ustnej egzaminu dojrzałości z języka polskiego oraz w części ustnej egzaminu dojrzałości z języka obcego nowożytnego, mogą zamiast jednego z trzech tematów (zadań), o których mowa w § 21 ust. 4 załącznika do rozporządzenia, przedstawić temat wskazany w deklaracji, o której mowa w § 62 ust. 1 pkt 3.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, czas trwania części ustnej egzaminu dojrzałości może być odpowiednio przedłużony.

3. Dla zdających, o których mowa w § 116, w części ustnej egzaminu dojrzałości z historii przygotowuje się dodatkowe zestawy egzaminacyjne zawierające po jednym temacie (zadaniu) dotyczącym okresu historii wskazanego w deklaracji, o której mowa w § 62 ust. 1 pkt 4.

4. Zdający, o którym mowa w ust. 3, może zamiast jednego z trzech tematów (zadań), o których mowa w § 21 ust. 4 załącznika do rozporządzenia, przedstawić

temat (zadanie) wylosowany z zestawów, o których mowa w ust. 3.

§ 119. Zakres treści tematów egzaminacyjnych dla przedmiotów zdawanych na egzaminie dojrzałości, które nie są nauczane w danej szkole, oraz dla przedmiotów, których tygodniowy wymiar godzin w cyklu kształcenia jest mniejszy niż 3 godziny, powinien uwzględniać podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku przedmiotów, dla których nie ustalono podstawy programowej kształcenia ogólnego — zakres wymagań egzaminacyjnych dla danego przedmiotu, określony w odrębnych przepisach dla egzaminu maturalnego.

§ 120. Czynności podjęte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, na podstawie dotychczasowych przepisów, w tym czynności związane z przeprowadzeniem egzaminu dojrzałości oraz egzaminu dyplomowego, pozostają w mocy.

§ 121. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem § 15 ust. 2 pkt 1 lit. b) i pkt 2 lit. f) oraz § 26 pkt 1 lit. b), które wchodzi w życie z dniem 1 września 2002 r.

Minister Kultury: *A. Celiński*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 6 lutego 2002 r. (poz. 136)

WARUNKI I SPOSÓB PRZEPROWADZANIA EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI W SZKOŁACH ARTYSTYCZNYCH

§ 1. Egzamin dojrzałości jest formą komisyjnej oceny poziomu wykształcenia ogólnego absolwentów dotychczasowych liceów muzycznych, liceów sztuk plastycznych i szkół baletowych.

§ 2. 1. Egzamin dojrzałości składa się z części pisemnej i części ustnej.

2. W części pisemnej egzamin dojrzałości obejmuje dwa przedmioty:

- 1) język polski,
- 2) drugi przedmiot do wyboru przez ucznia spośród przedmiotów:
  - a) matematyka,
  - b) historia,
  - c) biologia,
  - d) język obcy nowożytny.

3. W części ustnej egzamin dojrzałości obejmuje dwa przedmioty:

- 1) język polski,
- 2) jeden z następujących przedmiotów do wyboru przez ucznia:

a) język obcy nowożytny,

b) historia,

c) geografia,

d) biologia z anatomią lub biologia z higieną albo biologia z anatomią i higieną, w zależności od obowiązującego w szkole programu nauczania,

e) matematyka,

f) fizyka,

g) chemia,

h) informatyka,

i) wiedza o społeczeństwie,

j) historia sztuki,

k) historia muzyki,

l) wiedza o tańcu.

4. W części pisemnej i części ustnej egzaminu dojrzałości z języka obcego nowożytnego uczeń może wybrać język, którego uczył się w szkole, lub język opanowany we własnym zakresie.

5. Uczeń deklaruje wybór przedmiotów zdawanych w części pisemnej i części ustnej egzaminu dojrzałości

w terminie ustalonym przez przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej, o której mowa w § 3, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i radą pedagogiczną. Zmiany wyboru przedmiotów uczniowie uzgadniają z przewodniczącym tej komisji, w ustalonym przez niego terminie.

§ 3. 1. Egzamin dojrzałości przeprowadza państwowa komisja egzaminacyjna, zwana dalej „komisją”, powoływana w każdej szkole.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek dyrektora szkoły, powołuje przewodniczących komisji spośród dyrektorów, wicedyrektorów lub nauczycieli szkół, nie później niż na 3 miesiące przed terminem części pisemnej egzaminu dojrzałości, upoważniając ich do powołania, w terminie 14 dni, pozostałych członków komisji.

3. W skład komisji wchodzi:

- 1) przewodniczący komisji,
- 2) dyrektor szkoły, jeżeli nie jest przewodniczącym komisji,
- 3) jeden lub dwaj zastępcy przewodniczącego komisji,
- 4) egzaminatorzy, którymi są nauczyciele przedmiotów wchodzących w zakres egzaminu dojrzałości.

4. Przewodniczący komisji dokonuje podziału komisji na zespoły egzaminacyjne, o których mowa w § 20.

5. Jeżeli egzaminator z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn nie może wziąć udziału w egzaminie dojrzałości, przewodniczący komisji wyznacza innego egzaminatora spośród członków komisji, a w przypadku braku nauczyciela danego przedmiotu w szkole, powołuje nauczyciela tego przedmiotu z innej szkoły.

6. W przypadku braku w szkole nauczyciela danego przedmiotu lub z innych ważnych przyczyn minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek przewodniczącego komisji, wskazuje komisję powołaną w innej szkole, przed którą zdający będzie zdawał egzamin dojrzałości z danego przedmiotu. Wyniki egzaminu dojrzałości potwierdzają podpisami na świadectwie dojrzałości członkowie komisji powołanej w szkole macierzystej ucznia.

§ 4. Komisja może przeprowadzić egzamin dojrzałości razem z egzaminem wstępnym, przeprowadzanym przez wydziałową komisję rekrutacyjną szkoły wyższej w przypadku zawarcia porozumienia w tej sprawie przez zainteresowaną szkołę i szkołę wyższą. Absolwenci mają prawo wyboru tej formy egzaminów.

§ 5. Obserwatorami egzaminu dojrzałości mogą być przedstawiciele ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jednostki nadzoru, kuratora oświaty, szkół wyższych, a także — za zgodą przewodniczącego komisji — wychowawcy klas.

§ 6. 1. Terminy przeprowadzania części pisemnej egzaminu dojrzałości ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Terminy przeprowadzania części ustnej egzaminu dojrzałości ustala przewodniczący komisji, informując o nich przystępujących do egzaminu dojrzałości, jednostkę nadzoru oraz kuratora oświaty.

3. Część ustna egzaminu dojrzałości powinna być zakończona do dnia 31 maja.

4. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów są obowiązani poinformować uczniów klas maturalnych o zakresach obowiązujących treści, wynikających z podstawy programowej, stanowiących podstawę przygotowywania tematów egzaminacyjnych, nie później niż na 5 miesięcy przed terminem części pisemnej egzaminu dojrzałości.

§ 7. 1. Tematy egzaminacyjne dla części pisemnej egzaminu dojrzałości ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zakresy wymagań egzaminacyjnych są zgodne z podstawą programową.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekazuje przewodniczącym komisji odpowiednio zabezpieczone tematy egzaminacyjne dla części pisemnej egzaminu dojrzałości.

§ 8. 1. Część pisemną egzaminu dojrzałości przeprowadza się w wydzielonych salach, w warunkach zapewniających samodzielność pracy zdających. Przed rozpoczęciem części pisemnej egzaminu dojrzałości przewodniczący zespołów egzaminacyjnych przyjmują od zdających potwierdzenie woli przystąpienia do egzaminu dojrzałości.

2. W czasie trwania części pisemnej egzaminu dojrzałości w sali przebywają przewodniczący komisji lub wyznaczony przez niego przewodniczący zespołu egzaminacyjnego oraz co najmniej dwaj członkowie komisji.

3. Część pisemna egzaminu dojrzałości rozpoczyna się z chwilą otwarcia koperty z tematami egzaminacyjnymi przez przewodniczącego komisji w obecności zespołu egzaminacyjnego oraz zdających. Następnie przewodniczący komisji ogłasza tematy egzaminacyjne i zapisuje je na tablicy lub przekazuje zdającym zestawy tematów.

4. W przypadku stwierdzenia naruszenia pieczęci na kopercie lub stwierdzenia wcześniejszego ujawnienia tematów egzaminacyjnych, przewodniczący komisji zawiesza część pisemną egzaminu dojrzałości i powiadamia o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Przepisy § 34 stosuje się odpowiednio.

§ 9. Absolwenci niepełnosprawni przystępują do egzaminu dojrzałości w powszechnie obowiązującym terminie. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji zezwala na przeprowadzenie części pi-

semnej i części ustnej egzaminu dojrzałości w wydzielonej sali lub w domu absolwenta, ustalając warunki i sposób przeprowadzenia egzaminu dojrzałości odpowiednie do możliwości absolwenta, w szczególności jego możliwości mówienia, pisania i poruszania się.

§ 10. 1. W części pisemnej egzaminu dojrzałości zdający wybiera:

- 1) jeden spośród czterech tematów z języka polskiego,
- 2) jeden spośród trzech tematów z historii albo z biologii,
- 3) trzy tematy (zadania) spośród pięciu tematów (zadań) z matematyki.

2. Z języka obcego nowożytnego zdającego obowiązują wszystkie tematy zawarte w zestawie egzaminacyjnym.

§ 11. 1. Na część pisemną egzaminu dojrzałości przeznaczają się po 300 minut na każdy przedmiot, odliczając czas przeznaczony na podanie i zapisanie tematów.

2. Przewodniczący komisji przygotowuje dla zdających odpowiednią ilość arkuszy papieru, opatrzonych podłużną pieczęcią szkoły. Liczba wydanych arkuszy papieru podlega rozliczeniu.

§ 12. 1. W czasie trwania części pisemnej egzaminu dojrzałości zdający nie opuszczają sali. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji lub przewodniczący zespołu egzaminacyjnego może zezwolić zdającemu na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się zdającego z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej.

2. Na czas nieobecności, o której mowa w ust.1, zdający przekazuje pracę egzaminacyjną jednemu z członków komisji, który zaznacza na niej czas trwania nieobecności.

3. W czasie trwania części pisemnej egzaminu dojrzałości zdający są obowiązani do samodzielnej pracy. Dopuszczone jest korzystanie z tablic matematycznych, kalkulatorów i słowników języków obcych, przygotowanych przez komisję.

4. Zdający, który podczas części pisemnej egzaminu dojrzałości korzysta z niedozwolonych form pomocy lub zakłóca prawidłowy przebieg egzaminu dojrzałości, podlega skreśleniu z listy zdających przez przewodniczącego komisji. Przepisy § 30 ust.1 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. Po zakończeniu pracy zdający przekazuje przewodniczącemu komisji lub upoważnionym członkom komisji czystopis i brudnopis pracy egzaminacyjnej wraz ze wszystkimi niewykorzystanymi arkuszami papieru.

2. Przed przekazaniem pracy egzaminacyjnej egzaminatorowi oceniającemu pracę należy zaznaczyć odmiennym kolorem w czystopisie lub brudnopisie, jeże-

li zdający nie zdążył przepisać całej pracy egzaminacyjnej, właściwy tekst, który służy za podstawę oceny pracy egzaminacyjnej, oraz zakreślić korekty i skreślenia dokonane przez zdającego.

§ 14. Z przebiegu części pisemnej egzaminu dojrzałości sporządza się protokół, zawierający imienny skład komisji, czas rozpoczęcia i zakończenia części pisemnej, stwierdzenie, czy kopertę z tematami egzaminacyjnymi dostarczono w stanie nienaruszonym, potwierdzenie woli przystąpienia zdających do egzaminu dojrzałości oraz inne ważne okoliczności, jakie zasłyły w czasie egzaminu dojrzałości. Do protokołu dołącza się tematy egzaminacyjne prac pisemnych i listę zdających. Protokół podpisują wszyscy członkowie komisji obecni na sali.

§ 15. Egzamin dojrzałości ocenia się w stopniach według skali, o której mowa w § 7 ust. 5 rozporządzenia.

§ 16. 1. Ocenę pisemnej pracy egzaminacyjnej egzaminator przedstawia do zatwierdzenia przewodniczącemu komisji. Każdą pracę egzaminacyjną egzaminator opatruje recenzją, która zawiera uzasadnienie proponowanej oceny.

2. W przypadku niezgodności ocen między przewodniczącym komisji a egzaminatorem, przewodniczący komisji poleca dokonanie oceny pracy egzaminacyjnej innemu nauczycielowi danego przedmiotu lub zasięga niezależnej opinii nauczyciela — doradcy. Po rozpatrzeniu wszystkich opinii przewodniczący komisji ustala ocenę pracy egzaminacyjnej.

3. Jeżeli przewodniczący komisji jest równocześnie egzaminatorem danego przedmiotu, przed ustaleniem oceny niedostatecznej uzyskuje recenzję pracy egzaminacyjnej drugiego nauczyciela — egzaminatora danego przedmiotu będącego członkiem komisji powołanej w danej lub innej szkole.

4. Przewodniczący komisji zatwierdza podpisem ustaloną ocenę każdej pracy egzaminacyjnej. Ocena pracy egzaminacyjnej zatwierdzona przez przewodniczącego komisji jest ostateczna.

§ 17. 1. Do części ustnej egzaminu dojrzałości mogą przystąpić wszyscy zdający, bez względu na oceny uzyskane w części pisemnej egzaminu dojrzałości.

2. Po ustaleniu wyników części pisemnej egzaminu dojrzałości przewodniczący komisji ogłasza je wszystkim zdającym.

3. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z drugiego przedmiotu zdawanego w części pisemnej, zdający ma prawo przystąpić do poprawkowego egzaminu ustnego, jeżeli w dwóch ostatnich klasach otrzymał z danego przedmiotu oceny końcoworoczne co najmniej dobre, w terminie ustalonym przez przewodniczącego komisji, przed zakończeniem części ustnej egzaminu dojrzałości. Ocena z poprawkowego egzaminu ustnego jest końcową oceną części pisemnej egzaminu dojrzałości z danego przedmiotu.

§ 18. 1. Absolwenci, którzy w części pisemnej egzaminu dojrzałości otrzymali z danego przedmiotu lub przedmiotów ocenę celującą lub bardzo dobrą i w dwóch ostatnich klasach otrzymali z tego przedmiotu lub przedmiotów oceny końcoworoczne co najmniej dobre, są zwolnieni z części ustnej egzaminu dojrzałości z tego przedmiotu lub przedmiotów.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, absolwent otrzymuje w części ustnej egzaminu dojrzałości z danego przedmiotu lub przedmiotów tę samą ocenę, którą otrzymał w części pisemnej egzaminu dojrzałości z tego przedmiotu lub przedmiotów.

3. Absolwent może zrezygnować z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, i przystąpić do części ustnej egzaminu dojrzałości z danego przedmiotu. Pisemną deklarację o rezygnacji z tego uprawnienia absolwent składa przewodniczącemu komisji bezpośrednio po ogłoszeniu wyników części pisemnej egzaminu dojrzałości.

§ 19. 1. Po ogłoszeniu wyników części pisemnej egzaminu dojrzałości i listy osób przystępujących do części ustnej egzaminu dojrzałości przewodniczący komisji ogłasza szczegółowy harmonogram części ustnej egzaminu dojrzałości z poszczególnych przedmiotów, określając termin, godziny zdawania oraz składy zespołów egzaminacyjnych, o których mowa w § 20.

2. W jednym dniu absolwent może zdawać egzamin tylko z jednego przedmiotu.

§ 20. 1. Część ustną egzaminu dojrzałości z poszczególnych przedmiotów przeprowadzają zespoły egzaminacyjne.

2. W skład zespołu egzaminacyjnego wchodzi przewodniczący wyznaczony przez przewodniczącego komisji, nauczyciel — egzaminator danego przedmiotu oraz drugi nauczyciel tego samego lub pokrewnego przedmiotu.

§ 21. 1. Przed częścią ustną egzaminu dojrzałości należy wypełnić protokoły egzaminu dojrzałości poszczególnych zdających, przygotować zestawy tematów egzaminacyjnych oraz pomoce dydaktyczne, konieczne do rozwiązania zadań praktycznych zawartych w tematach egzaminacyjnych.

2. Zestawy tematów egzaminacyjnych przygotowują egzaminatorzy, a zatwierdza przewodniczący komisji, opatrując je podpisem oraz podłużną pieczęcią szkoły.

3. Zestawy tematów egzaminacyjnych przechowuje przewodniczący komisji. Zestawów tych nie udostępnia się zdającym.

4. Zakres treści tematów egzaminacyjnych jest zgodny z podstawą programową. Każdy zestaw egzaminacyjny zawiera trzy tematy (zadania) do omówienia lub rozwiązania przez zdającego.

§ 22. 1. Z przygotowanych zestawów egzaminacyjnych zdający losuje jeden zestaw. Zamiana wylosowa-

nego zestawu egzaminacyjnego na inny jest niedozwolona.

2. Zdający otrzymuje 20 minut na przygotowanie odpowiedzi. Po wylosowaniu zestawu egzaminacyjnego zdający nie opuszcza sali przed zakończeniem egzaminu z danego przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu egzaminacyjnego może zezwolić zdającemu na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się zdającego z innymi osobami. Opuszczenie sali w innych przypadkach — przed zakończeniem części ustnej egzaminu dojrzałości — jest równoznaczne z odstąpieniem od egzaminu dojrzałości. Przepisy § 30 stosuje się odpowiednio.

3. Czas trwania części ustnej egzaminu dojrzałości nie przekracza 20 minut. Zespół egzaminacyjny nie może w tym samym czasie egzaminować więcej niż jednego zdającego.

§ 23. 1. Ocenę części ustnej egzaminu dojrzałości z danego przedmiotu proponuje i uzasadnia egzaminator, uzgadniając ją z pozostałymi członkami zespołu egzaminacyjnego. W przypadku rozbieżności opinii decyduje większość głosów.

2. Ocenę niedostateczną należy krótko uzasadnić w protokole egzaminu dojrzałości danego zdającego. Ocena wystawiona przez zespół egzaminacyjny jest ostateczna.

3. Wyniki części ustnej egzaminu dojrzałości ogłasza w tym samym dniu przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w obecności pozostałych członków tego zespołu.

§ 24. 1. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych są zwolnieni z egzaminu dojrzałości z danego przedmiotu.

2. Laureatom i finalistom olimpiad przedmiotowych uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje także wtedy, gdy dany przedmiot nie był objęty szkolnym planem nauczania danej szkoły.

3. Zwolnienie z egzaminu dojrzałości z danego przedmiotu jest równoznaczne z uzyskaniem oceny celującej z tego przedmiotu. Na świadectwie dojrzałości zamieszcza się adnotację o uzyskanym tytule laureata lub finalisty olimpiady.

§ 25. 1. Przepisy § 24 stosuje się odpowiednio do absolwentów posiadających certyfikaty językowe wydane przez zagraniczne uniwersytety lub instytucje wyspecjalizowane w egzaminowaniu obcokrajowców, ujęte w wykazie, o którym mowa w § 57 ust. 6 rozporządzenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, na świadectwie dojrzałości zamieszcza się adnotację o posiadanym certyfikacie językowym, wraz z uzyskaną oceną lub liczbą punktów, a zamiast wyniku egzaminu dojrzałości z danego języka wpisuje się „zwolniony”.

3. Adnotację, o której mowa w ust. 2, wpisuje się w wolnym miejscu po wynikach egzaminu dojrzałości w części ustnej, a przed podpisami członków i przewodniczącego komisji odpowiednio w brzmieniu:

„Posiada certyfikat ..... z języka ..... . Ocena — ..... . ”

albo

„Posiada certyfikat ..... z języka ..... . Liczba punktów — ..... . ”

4. Adnotację o posiadanym certyfikacie językowym wraz z uzyskaną oceną lub liczbą punktów zamieszcza się również w protokole egzaminu dojrzałości oraz zamiast wyniku egzaminu dojrzałości z danego języka wpisuje się „zwolniony”. Do protokołu egzaminu dojrzałości dołącza się, poświadczoną przez dyrektora szkoły, kopię certyfikatu językowego, o którym mowa w ust. 1.

§ 26. Absolwent zdał egzamin dojrzałości, jeżeli ze wszystkich przedmiotów w części pisemnej i części ustnej otrzymał oceny co najmniej dopuszczające.

§ 27. Świadectwo dojrzałości wydaje szkoła, w której absolwent zdał egzamin dojrzałości.

§ 28. 1. Dokumentację egzaminu dojrzałości przechowuje szkoła, według zasad określonych odrębnymi przepisami, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Pisemne prace egzaminacyjne oraz zestawy tematów egzaminacyjnych części ustnej egzaminu dojrzałości przechowuje się przez okres 2 lat.

§ 29. Absolwent, który w części ustnej egzaminu dojrzałości otrzymał ocenę niedostateczną z jednego przedmiotu, ma prawo powtórnie przystąpić do części ustnej egzaminu dojrzałości z tego przedmiotu w sesji poprawkowej przed komisją powołaną w danej szkole, w ostatnim tygodniu sierpnia.

§ 30. 1. Absolwent, który:

- 1) przerwał egzamin dojrzałości,
- 2) nie zdał egzaminu dojrzałości z określonego przedmiotu lub przedmiotów w części pisemnej lub części ustnej,

może przystąpić do części pisemnej lub części ustnej egzaminu dojrzałości z niezdanego przedmiotu lub przedmiotów w kolejnych sesjach egzaminacyjnych, w ciągu 2 lat, przed komisją powołaną w tej samej szkole.

2. W uzasadnionych przypadkach absolwent, o którym mowa w ust. 1, za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może przystąpić do egzaminu dojrzałości przed komisją powołaną w innej szkole.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do absolwentów, którzy nie przystąpili do egzaminu dojrzałości bezpośrednio po ukończeniu szkoły.

4. W czasie powtórnego egzaminu dojrzałości komisja zalicza te przedmioty zdawane w części pisemnej lub części ustnej, z których poprzednio zdający otrzymał oceny co najmniej dopuszczające. Absolwent zdaje powtórnie egzamin dojrzałości w części pisemnej lub części ustnej z tego przedmiotu, z którego poprzednio w danej części otrzymał ocenę niedostateczną.

5. Po upływie 2 lat od daty zakończenia pierwszej sesji egzaminacyjnej, w której absolwent zdawał lub mógł zdawać egzamin dojrzałości, absolwent zdaje egzamin dojrzałości w pełnym zakresie.

§ 31. Odstąpienie od egzaminu dojrzałości w części pisemnej lub części ustnej oraz niestawienie się na egzamin dojrzałości z przyczyn nieusprawiedliwionych powoduje skreślenie absolwenta z listy zdających. Przepisy § 30 stosuje się odpowiednio.

§ 32. 1. Absolwent, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu dojrzałości w obowiązującym terminie albo przerwał egzamin dojrzałości w części pisemnej lub części ustnej, za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może przystąpić do egzaminu dojrzałości przed komisją i w terminie wskazanym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, nie później niż do końca danego roku szkolnego.

2. Uczennica, która z powodu ciąży, porodu lub połogu nie przystąpiła do egzaminu dojrzałości w obowiązującym terminie albo przerwała egzamin dojrzałości w części pisemnej lub części ustnej, może przystąpić do egzaminu dojrzałości na warunkach określonych w ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od obowiązującego terminu egzaminu dojrzałości.

§ 33. Tematy egzaminacyjne dla części pisemnej egzaminu dojrzałości są przygotowywane, przechowywane i przekazywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie.

§ 34. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sprawuje nadzór nad organizacją i przebiegiem egzaminów dojrzałości.

2. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dojrzałości przewodniczący państwowej komisji egzaminacyjnej, przedstawiciel ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub kuratora oświaty może zawiesić egzamin dojrzałości, powiadamiając o tym odpowiednio ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub kuratora oświaty.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności zdających oraz członków państwowej komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dojrzałości albo unieważnia egzamin dojrzałości i zarządza jego ponowne przeprowa-

dzenie. Unieważnienie egzaminu dojrzałości może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich zdających w danej szkole lub szkołach, jak i w stosunku do poszczególnych zdających.

4. W przypadku niemożności ustalenia wyników części pisemnej egzaminu dojrzałości, spowodowanej zaginięciem prac egzaminacyjnych lub innymi przyczynami losowymi, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza postępowanie wyjaśniające oraz ponowne przeprowadzenie

egzaminu dojrzałości, powiadamiając o tym kuratora oświaty.

§ 35. Od oceny ustalonej zgodnie z przepisami dotyczącymi przeprowadzania egzaminu dojrzałości nie przysługuje odwołanie. Kwestie sporne między absolwentem a państwową komisją egzaminacyjną, wynikające ze stosowania przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dojrzałości, rozstrzyga minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

137

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 7 lutego 2002 r.

w sprawie dodatków o charakterze stałym do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Na podstawie art. 100 ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 61, poz. 283 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 883, z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 2, poz. 5 oraz z 2001 r. Nr 81, poz. 877, Nr 106, poz. 1149, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa tryb i warunki przyznawania funkcjonariuszowi Służby Więziennej, zwanemu dalej „funkcjonariuszem”, dodatków o charakterze stałym do uposażenia zasadniczego:

- 1) dodatku za wysługę lat,
  - 2) dodatku za stopień,
  - 3) dodatku służbowego
- zwanych dalej „dodatkami”.

2. Dodatki ustala się w stawkach miesięcznych.

3. Kwoty dodatków zaokrągla się do pełnego złotego w górę.

§ 2. 1. Przy ustalaniu dodatku za wysługę lat nie uwzględnia się okresów służby albo zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, za które nie przysługiwało uposażenie zasadnicze albo wynagrodzenie, z wyjątkiem okresu korzystania z urlopu udzielonego w celu sprawowania opieki nad małoletnim dzieckiem, przewidzianego w Kodeksie pracy.

2. Zaliczenie okresów służby lub zatrudnienia do okresu służby w Służbie Więziennej, od którego zależy wysokość dodatku za wysługę lat, dokonuje się w drodze decyzji administracyjnej, na dzień przyjęcia do służby funkcjonariusza, na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych funkcjonariusza, a w szczególności:

- 1) decyzji personalnej o przyjęciu do Służby Więziennej,
- 2) decyzji o udzieleniu urlopu bezpłatnego,
- 3) świadectwa służby,
- 4) świadectwa pracy,
- 5) wyciągu z książeczki wojskowej.

§ 3. 1. Funkcjonariusz otrzymuje dodatek za stopień w następującej wysokości, ustalonej w relacji procentowej do najniższego uposażenia:

— generał	160%
— pułkownik	140%
— podpułkownik	125%
— major	115%
— kapitan	100%
— porucznik	95%
— podporucznik	90%
— starszy chorąży	82%
— chorąży	78%
— młodszy chorąży	75%
— starszy sierżant sztabowy	64%
— sierżant sztabowy	59%
— starszy sierżant	55%
— sierżant	51%
— plutonowy	49%